

Anderstaligheid Lezen, lenen en kopen

**Themameting voor de boekenbranche
Meting 60
Juni, 2022**

Erica Nagelhout, Cary Richards & Lucy Qing

GfK | Marketing & Consumer Intelligence

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Managementsamenvatting	5
3	Onderzoeksresultaten	7
4	Bijlagen	55

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten. Daarnaast worden er regelmatig nieuwe thema's behandeld om de kennis over de Nederlandse (boeken)consument zo breed mogelijk te krijgen.

De metingen zijn onderverdeeld in een reguliere en drie themametingen. Deze eerste themameting van 2022 behandelt het thema *anderstaligheid*.

Doel

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het lees-, leen- en koopgedrag van anderstalige lezers 14+, Friezen, jongeren en biculturele lezers van anderstalige boeken.

Hoofddoelstelling

- Waarom leest, leent en koopt men anderstalige boeken? Hoe kan het boekenvak hier op reageren?

Subdoelstellingen

- Wie leest, leent en koopt er anderstalige boeken?
- Hoe ziet het aankoopgedrag eruit in termen van informatie zoeken, inspiratie en aankoopkanalen?
- Hoe gaan deze kopers, leners en lezers om met de boekhandel en bibliotheek? Hoe gaan deze kopers, leners en lezers om met voorlezen en voorleesboeken? (welke taal)

Steekproef

De totale steekproef is n=1425 die de Nederlandse populatie van anderstalige lezers 14 jaar en ouder vertegenwoordigt. Dit sample bevat n=580 respondenten die onder onderstaande subdoelgroepen vallen. Doel hiervan is om uitspraken te kunnen doen over deze groepen.

NL anderstalige lezer 14+	n=1425
• Friezen (woonachtig in Friesland)	n=201
• Biculturele Nederlanders (volgens CBS definitie*)	n=169
• Jongeren (14-24 jaar)	n=210

* <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/begrippen/migratieachtergrond> | een persoon heeft een migratieachtergrond als die persoon zelf of als ten minste één van de ouders in het buitenland is geboren.

NL **NL anderstalige lezer 14+**: is de verhouding zoals die in de gehele populatie in Nederland (14 jaar en ouder) wordt gevonden

↕ Significant verschil tussen Friezen, biculturele Nederlanders of jongeren ten opzichte van NL anderstalige lezers.

♂ Geven mannen vaker aan dan vrouwen

♀ Geven vrouwen vaker aan dan mannen

Sociaal Economische klasse*

A (hoog)

B1

B2

C/D (laag)

* Sociaal Economische klasse wordt samengesteld op basis van een combinatie van beroep en opleiding van de hoofdkostwinner

Inkomen

Beneden modaal

Modaal

Tussen 1 en 2 keer modaal

Twee keer modaal of meer

Samenvatting -1 (van 2)

- Anderstalige lezers zijn in vergelijking tot reguliere lezers hoger opgeleid, vaker in de leeftijdscategorie 25 tot 50 jaar en zij lezen vaker (ook) e-books en luisterboeken.
- Globaal een derde van de anderstalige lezers leest wekelijks een anderstalig boek. Er is ook een grote groep die minder vaak dan eens per maand een anderstalig boek leest (48%). Engels is veruit de belangrijkste andere taal waarin men leest, gevolgd door Duits en Frans.
- Anderstalige genres betreffen vaker fantasy boeken, reisgidsen, science fiction boeken, naslagwerken, cultuurboeken, young adult boeken, managementboeken, sportboeken en poëzie in vergelijking met Nederlandse lezers als geheel.
- 60% van de anderstalige lezers (met kinderen in het huishouden) leest ook anderstalige boeken voor aan kinderen. Ook hier gaat het vaak om de Engelse taal. In Friesland wordt ook veel in het Fries voorgelezen. Men leest kinderen voor in een andere taal om de ontwikkeling van een andere taal te stimuleren.
- Men leest anderstalige boeken vooral omdat niet alle boeken in het Nederlands verschijnen, omdat men een andere taal wil oefenen of om boeken te lezen in de oorspronkelijke taal. De Engelse taal maakt voor veel anderstalige lezers onderdeel uit het dagelijks leven (werk, studie). Bijna 1 op 4 anderstalige lezers kiest eerder voor anderstalige boeken vanwege de betere en eerdere verkrijgbaarheid. 1 op de 5 anderstalige lezers zou daarbij alsnog voor de Nederlandse editie kiezen als die eerder beschikbaar zou zijn. Voor biculturele anderstalige lezers is prijs ook een belangrijk argument. Voor jongeren is prijs en de uitstraling belangrijk.

Samenvatting -2 (van 2)

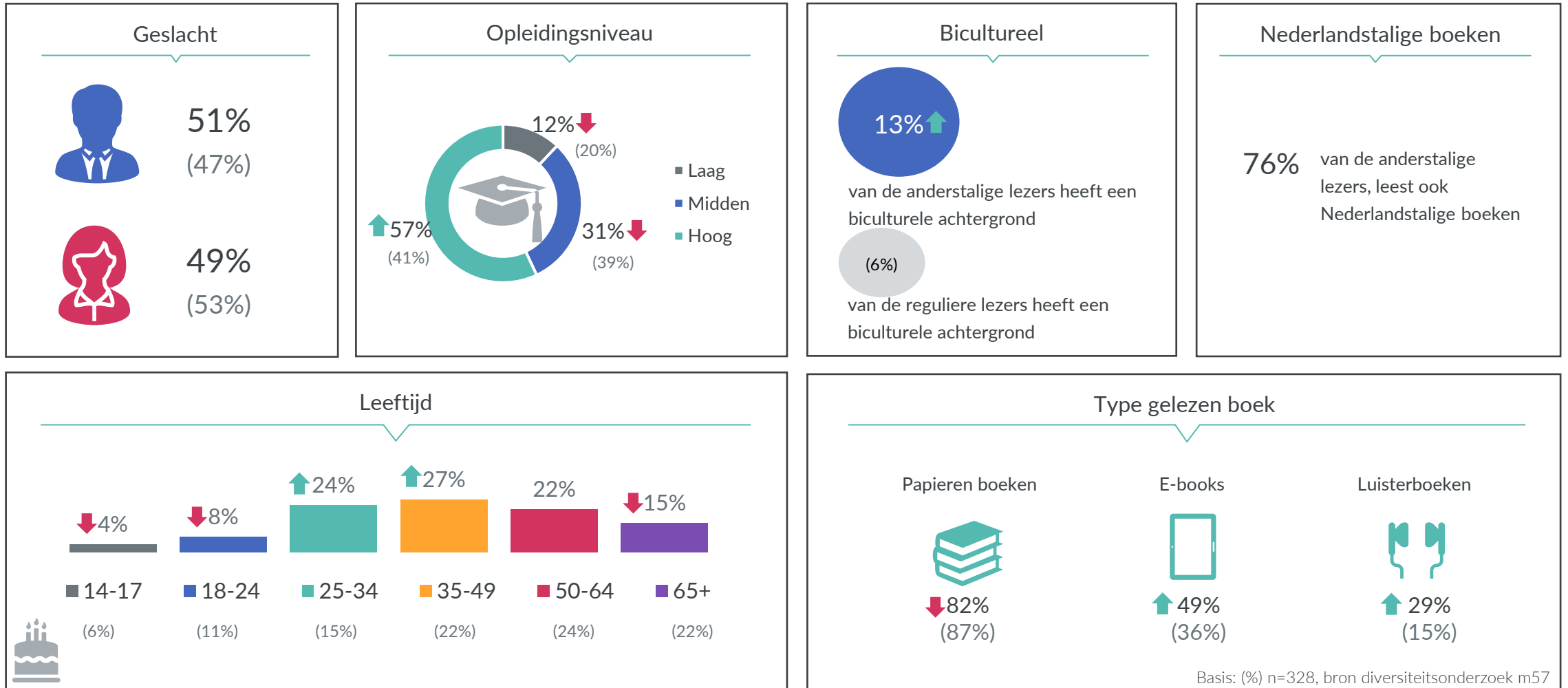

- Argumenten om consumenten over te halen om een Nederlandse editie te lezen, liggen in het eerder beschikbaar stellen van vertaalde edities, de kwaliteit van de vertaling verbeteren en bij het vertalen belangrijke termen in de oorspronkelijke taal laten staan.
- Anderstalige lezers zijn vaker lid van de bibliotheek (36%) in vergelijking met Nederland 14+ (28%*). Zowel de specifieke doelgroepen Friezen, jongeren als biculturele lezers lenen vaker van de bibliotheek dan de gemiddelde anderstalige lezer. Anderstalige lezers zijn het meest kritisch over het aantal verschillende titels van anderstalige boeken voor zichzelf in de fysieke bibliotheek. Over de online bibliotheek is men positiever.
- 57% van de anderstalige lezers koopt tenminste eens per jaar een nieuw anderstalig boek. Gemiddeld besteedt men zo'n 48 Euro per jaar. De triggers en inspiratie komen meestal van familie, vrienden of de fysieke boekhandel (en social media voor de jongeren) maar kopen doen ze vooral online, via online verkoopkanalen zoals bol.com (43%) en Amazon (12%). Jongeren kopen minder vaak, en verkrijgen anderstalige boeken vaker via de bibliotheek.
- Biculturele anderstalige lezers (16%) en jongeren (15%) kopen vaker via een gespecialiseerde boekwinkel die enkel anderstalige boeken verkoopt dan het geheel van anderstalige lezers (9%).

Onderzoeksresultaten

Anderstalige lezers zijn doorgaans hoogopgeleid, veelal 25 tot 50 jaar en zij lezen vaker (ook) e-books en luisterboeken.

Basis: (%) n=328, bron diversiteitsonderzoek m57

▲ ▼ Significant verschil met reguliere lezers
Basis: anderstalige lezers, n=1425 vs. reguliere lezers n=1004 (reguliere meting m59)

Leesgedrag

31% van de anderstalige lezers leest wekelijks een anderstalig boek. Engels is veruit de belangrijkste andere taal waarin men leest, gevolgd door Duits en Frans.

Leestalen anderstalige lezers:

1. 77%
2. 17%
3. 5%
4. 3%
5. 2%
6. 1%

Vooral jongeren geven vaak de voorkeur aan het Engels (41%) als leestaal.

Van de anderstalige lezers leest 76% ook in het Nederlands; 24% leest uitsluitend anderstalig.

Leesgedrag

Ongeveer 1 op 3 anderstalige lezers leest minstens een keer in de week een anderstalige boek. Onder jongeren ligt dit aandeel hoger, namelijk 44%.

1 op de 5 anderstalige lezers zegt momenteel meer anderstalige boeken te lezen dan voorheen. Ook dit aandeel ligt hoger onder de jongere doelgroep: 49%.

60% van de anderstalige lezers (met kinderen in het huishouden) leest ook anderstalige boeken voor aan kinderen.

Type boek en genres

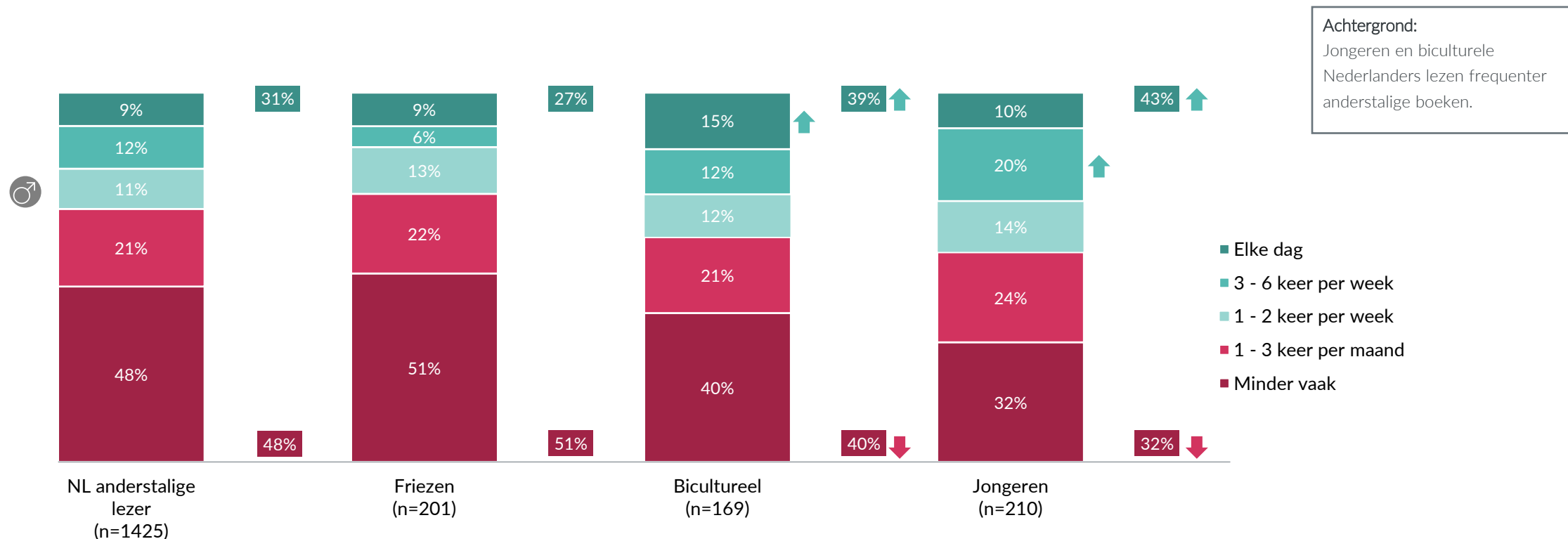
Anderstalige lezers lezen vaker e-books en luisterboeken dan Nederlandse lezers als geheel, maar het papieren boek is nog altijd het meest gekozen type boek wanneer men anderstalige boeken leest.

Anderstalige genres betreffen vaker fantasy, reisgidsen, science fiction, naslagwerken, cultuur, young adult, management, sport en poëzie in vergelijking met Nederlandse lezers als geheel.

Ongeveer 1 op de 3 anderstalige lezers leest minstens een keer per week een anderstalig boek. Een grote groep (48%) leest minder dan eens per maand anderstalige boeken.

Lees-/luisterfrequentie

S02: Hoe vaak leest of luistert u boeken in een andere taal dan het Nederlands?

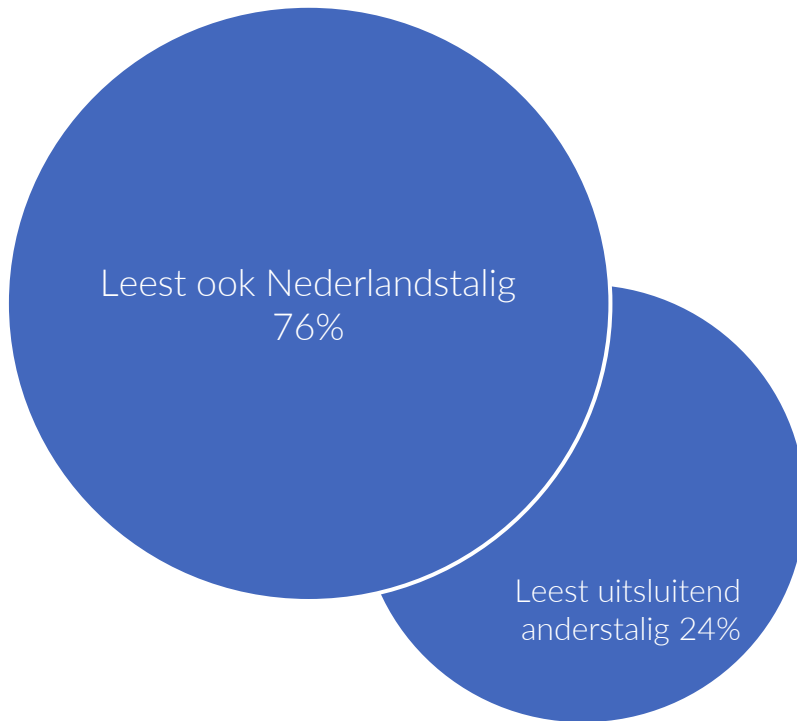
% Leest/luistert minimaal een keer in de week een boek
% Leest/luistert minder vaak / nooit een boek

↑↓ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

Van de anderstalige lezers leest 76% ook in het Nederlands; 24% leest uitsluitend anderstalig.

Taal lezen/luisteren

A57c: In welke taal leest/luistert u wel eens boeken?
A57d: In welke taal leest/luistert u bij voorkeur uw boeken?

Anderstalige lezers lezen het meest in het Engels (77%). Bijna 1 op de vijf leest ook in het Duits; 5% leest in het Frans.

Taal lezen/luisteren

	NL anderstalige lezer (n=1425)	Friezen (n=201)	Bicultureel (n=169)	Jongeren (n=210)
Engels	77%	69%	76%	86% ↑
Nederlands	76%	73%	75%	75%
Duits	17%	23%	↑ 23%	10%
Frans	5%	5%	↑ 11%	7%
Fries	3%	↑ 42%	2%	1%
Spaans	2%	3%	↑ 6%	2%
Portugees	1%	0%	↑ 3%	0%
Arabisch	0%	0%	2%	0%
Turks	0%	0%	2%	0%
Pools	0%	1%	1%	1%
Indonesisch/ Bahasa Indonesia	0%	0%	2%	0%
Russisch	0%	1%	1%	0%
Hindi	0%	0%	1%	0%
Kaapverdisch	0%	0%	1%	0%
Chinees / Mandarijn / Kantonees	0%	0%	1%	0%
Anders	2%	5%	9%	0%

Achtergrond:

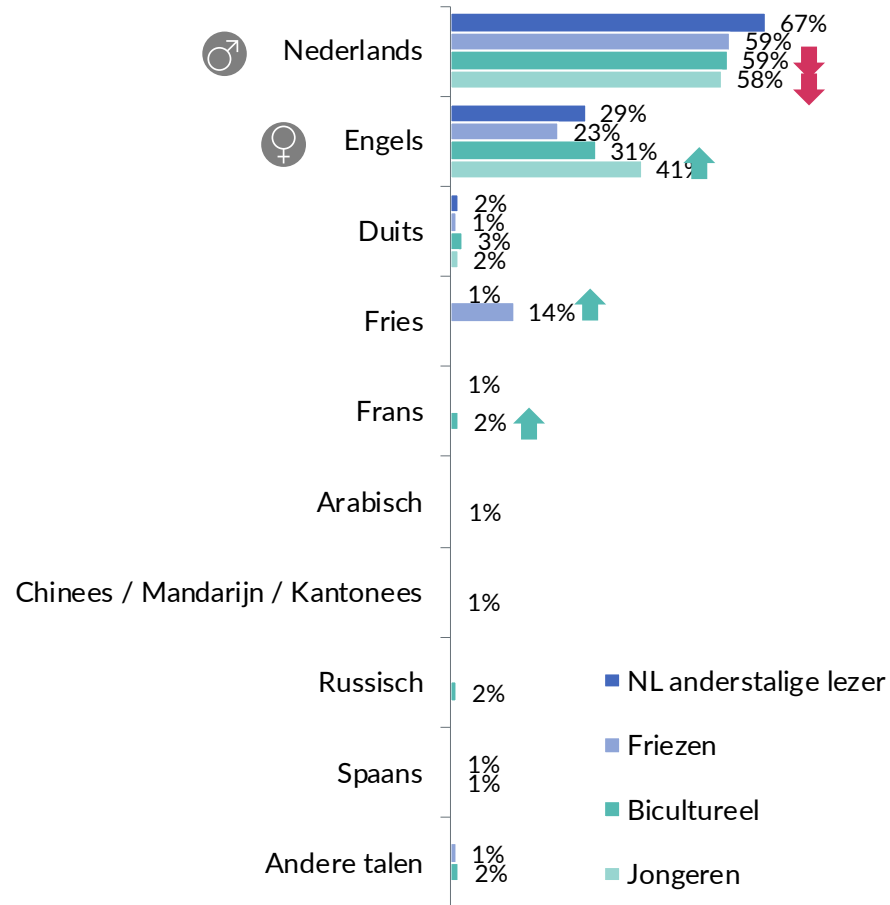
- Van de Friese anderstalige lezers leest 42% (ook) in het Fries.
- Biculturele anderstalige lezers lezen vaker in Duits, Frans, Spaans of Portugees.
- Jongeren lezen vooral vaak in het Engels.
- Lezers tot 65 jaar geven vaker aan boeken in het Engels te lezen dan 65-plussers. Hetzelfde geldt voor hoogopgeleiden ten opzichte van laag- en midden opgeleiden, en lezers in de A/B1 sociale klasse ten opzichte van lezers in de overige klassen.
- 50-plussers lezen vaker boeken in het Duits dan lezers tot 50 jaar.

A57c: In welke taal leest/luistert u wel eens boeken?

Vooral jongeren geven vaak de voorkeur aan het Engels (41%) als leestaal.

Voorkeur taal lezen/luisteren

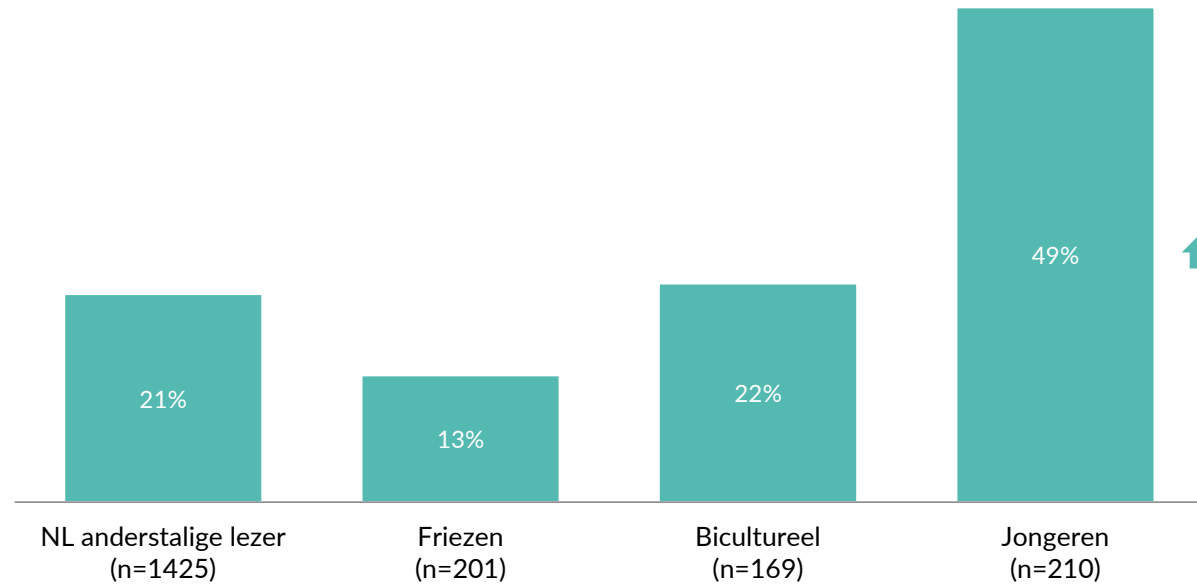
↕ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

A57d: In welke taal leest/luistert u bij voorkeur uw boeken?

Ongeveer 1 op 5 van de anderstalige lezers leest meer anderstalige boeken dan voorheen. Onder jongeren ligt dit aandeel nog hoger.

Meer anderstalig lezen dan voorheen

Achtergrond:

Lezers tot 50 jaar geven vaker aan momenteel meer dan voorheen anderstalige boeken te lezen, dan 50-plussers.

Midden- en hoogopgeleiden geven vaker aan evenveel als voorheen anderstalige boeken te lezen dan laagopgeleiden.

Q11: Leest u momenteel meer anderstalige boeken dan voorheen?

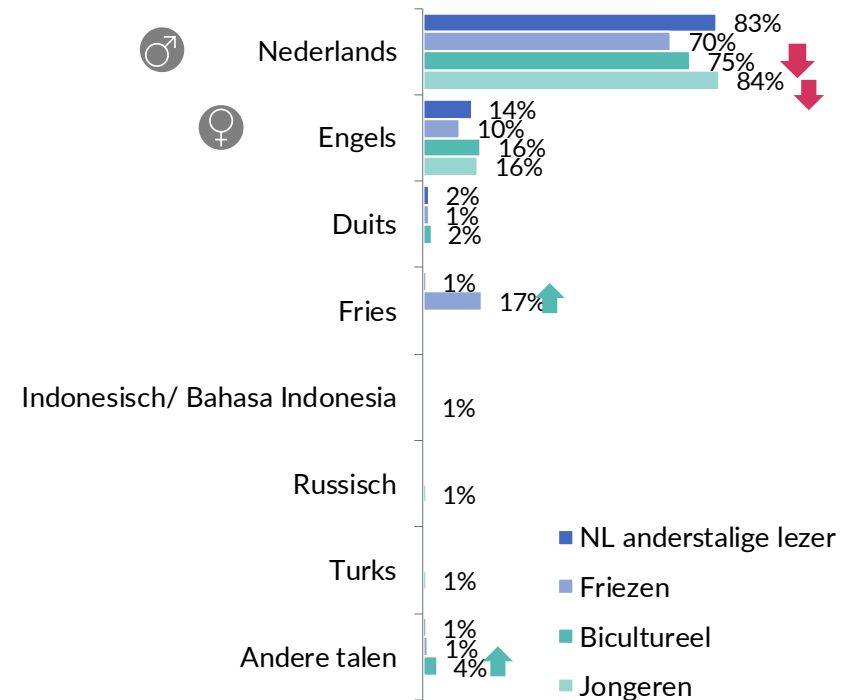
Anderstalige lezers beheersen naast het Nederlands vooral Engels, in iets mindere mate Duits en soms Frans. Voor het merendeel (83%) is Nederlands de taal die men het best beheerst.

Beheerste taal

	NL anderstalige lezer (n=1425)	Friezen (n=201)	Bicultureel (n=169)	Jongeren (n=210)
Engels	94%	90%	92%	97%
Nederlands	87%	81%	88%	90%
Duits	45%	55%	47%	33%
Frans	13%	12%	20%	18%
Fries	5%	61%	4%	2%
Spaans	4%	4%	8%	7%
Portugees	1%	0%	5%	1%
Arabisch	1%	0%	5%	1%
Russisch	1%	1%	2%	0%
Pools	1%	1%	3%	1%
Turks	1%	0%	3%	0%
Papiaments	0%	0%	1%	0%
Indonesisch/ Bahasa Indonesia	0%	0%	3%	0%
Surinaams/Sranan Tongo/Sarnami, Javaans	0%	0%	2%	0%
Hindi	0%	0%	1%	0%
Vietnamees	0%	0%	1%	0%
Chinees / Mandarijn / Kantonees	0%	0%	1%	0%
Kaapverdisch	0%	0%	1%	0%
Berbers/Tamazight	0%	0%	1%	0%
Anders	4%	7%	12%	1%

Best beheerste taal

Achtergrond:

Midden- en hoogopgeleiden beheersen vaker Engels dan laagopgeleiden. Hetzelfde geldt voor lezers in de A/B1/B2 sociale klasse ten opzichte van lezers in de C/D sociale klasse.

Voor 17% van de Friese anderstalige lezers is Fries hun best beheerste taal.

A57a: Welke van onderstaande talen beheerst u goed genoeg om in te kunnen lezen?

A57b: En welke taal beheerst u het beste?

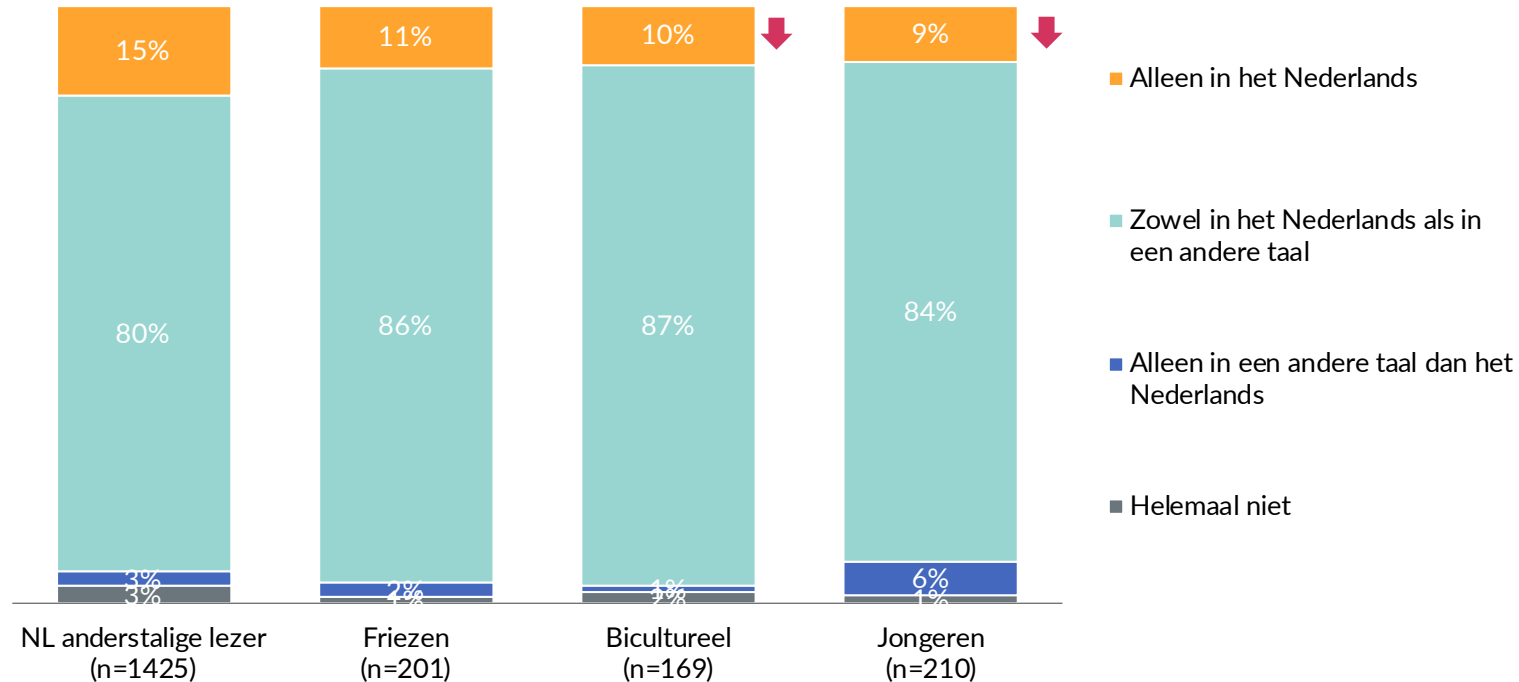
↑↓ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

De meeste anderstalige lezers lezen papieren boeken zowel in het Nederlands als in een andere taal.

Leesverhouding – Papieren boeken

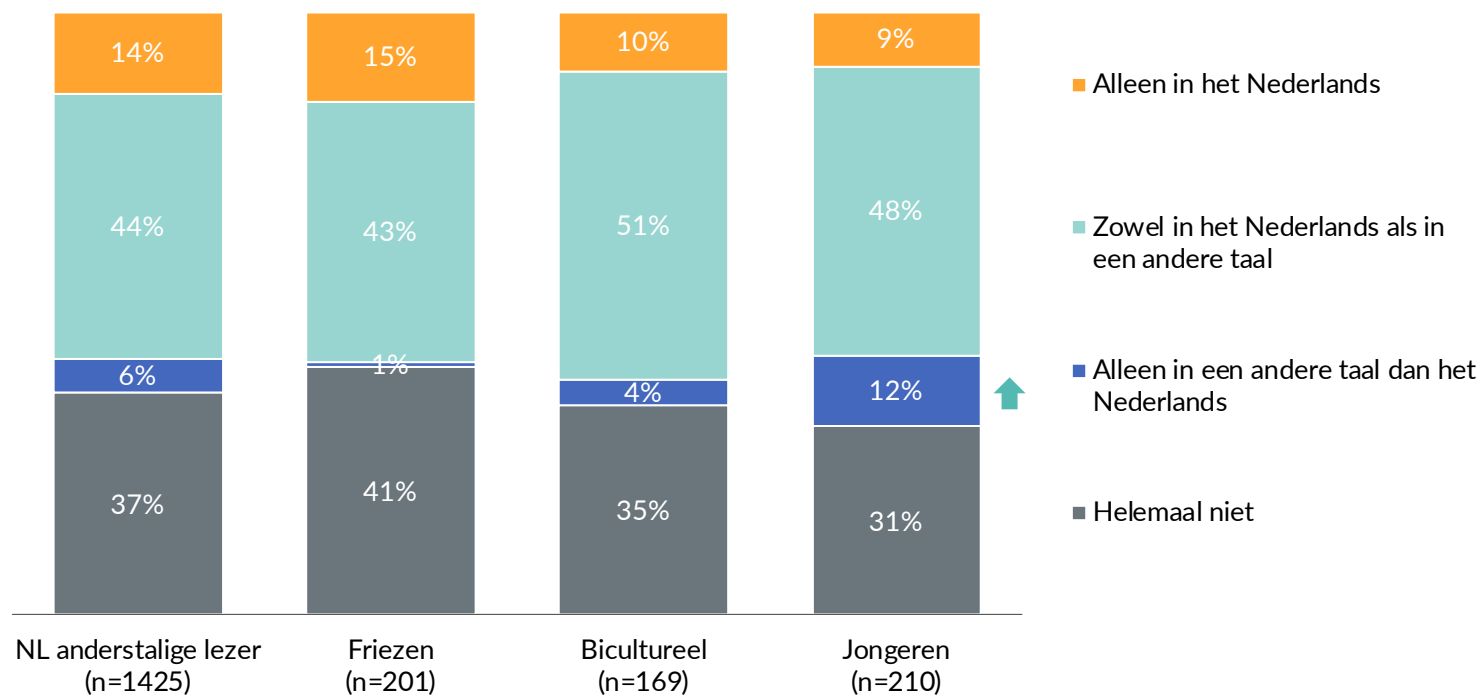

Q7: Kunt u per type boek aangeven wat het meest bij u van toepassing is?

6% van de anderstalige lezers leest enkel anderstalige e-books.
Dit aandeel ligt hoger onder jongeren namelijk 12%.

Leesverhouding – E-books

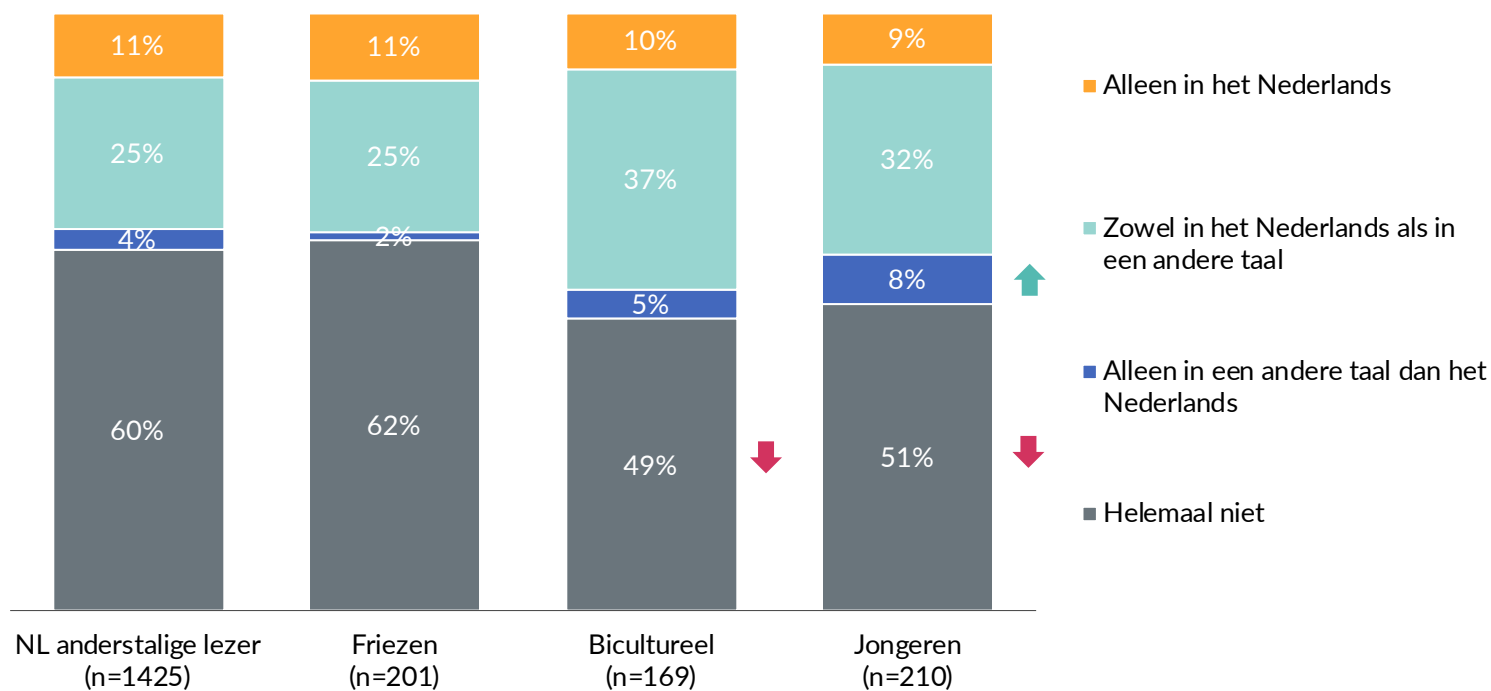

Q7: Kunt u per type boek aangeven wat het meest bij u van toepassing is?

Anderstalige lezers maken vaak gebruik van luisterboeken.
4% van hen luistert luisterboeken alleen in een andere taal dan het Nederlands.

Leesverhouding - Luisterboeken

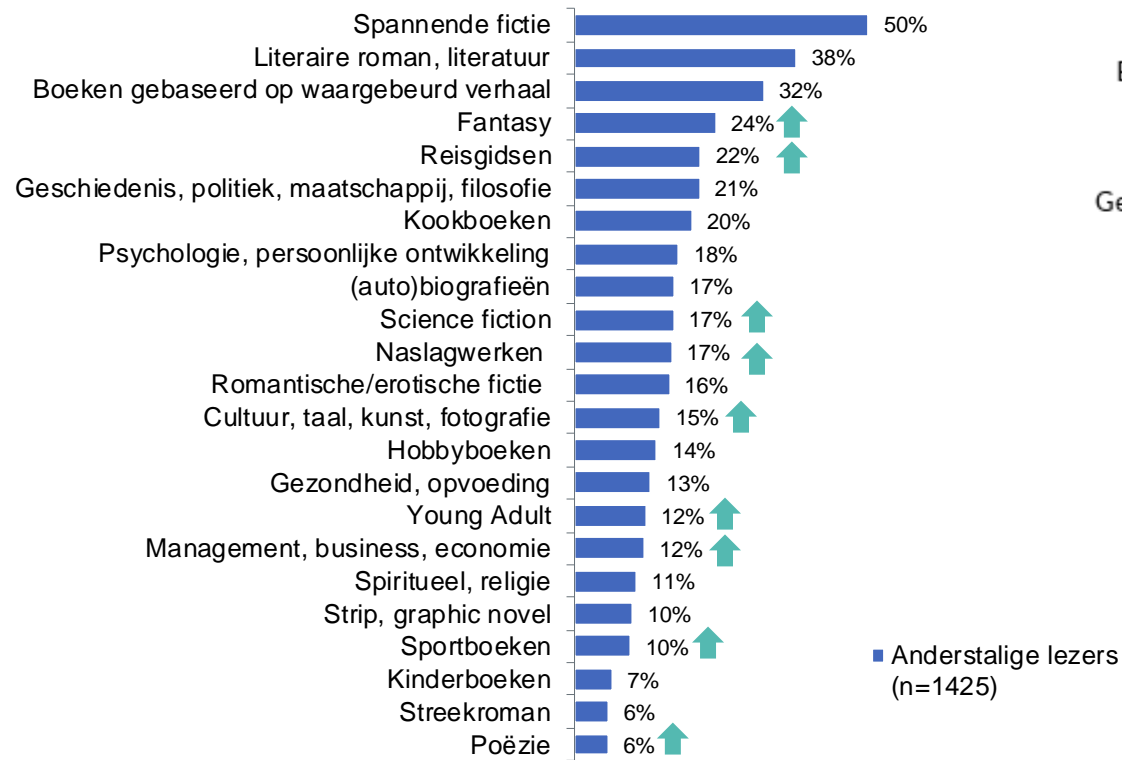
Q7: Kunt u per type boek aangeven wat het meest bij u van toepassing is?

Anderstalige genres betreffen vaker fantasy, reisgidsen, science fiction, naslagwerken, cultuur, young adult, management, sport en poëzie in vergelijking met Nederlandse lezers als geheel.

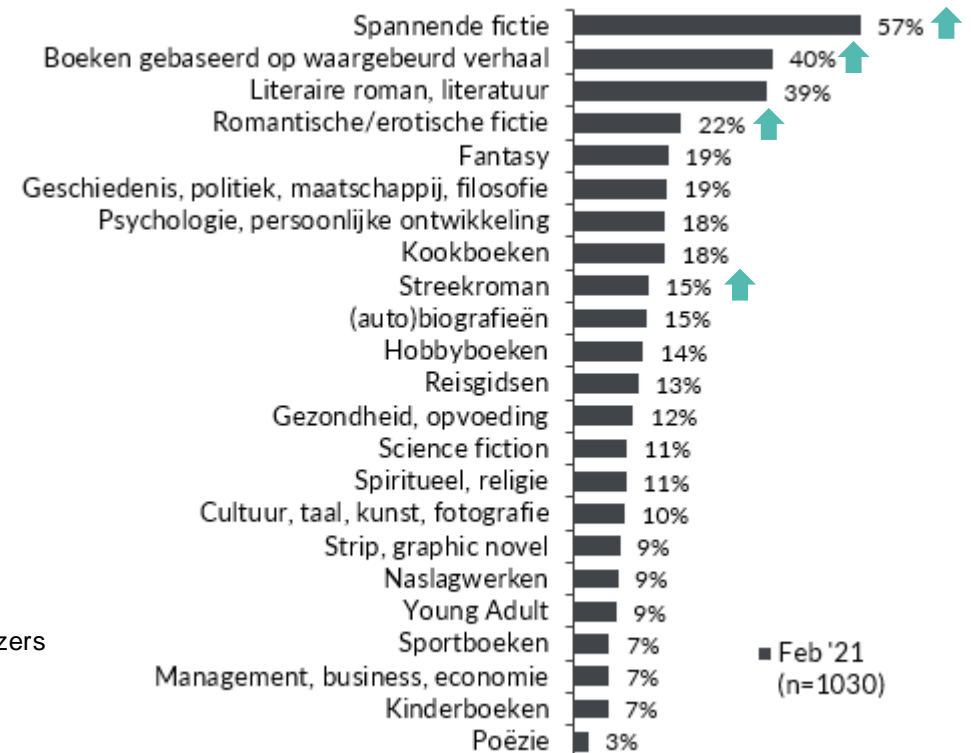

Genre boek

Genre gelezen boeken anderstalig

Genre gelezen boeken Nederland 14+*

Sig. Verschil t.o.v. NL 14+ lezers
Basis: alle respondenten
* Resultaten meting 55

L04b: Welke genres leest/luistert u weleens (als papieren boeken, e-books) in een andere taal dan het Nederlands?

Spannende fictie is ook onder anderstalige lezers veruit het meest gelezen genre. Jongere anderstalige lezers lezen vaker fantasy, science fiction en romantische fictie.

Genre boek

	NL anderstalige lezer (n=1425)	Friezen (n=201)	Bicultureel (n=169)	Jongeren (n=210)
Spannende fictie	50%	55%	51%	57%
Literaire roman, literatuur ♀	38%	41%	44%	44%
Boeken gebaseerd op waargebeurd verhaal ♀	32%	40%	31%	35%
Fantasy ♀	24%	21%	26%	↑ 49%
Reisgidsen ♂	22%	17%	↑ 28%	↓ 8%
Geschiedenis, politiek, maatschappij, filosofie ♂	21%	26%	↑ 31%	19%
Kookboeken ♀	20%	23%	↑ 30%	17%
Psychologie, persoonlijke ontwikkeling ♀	18%	14%	↑ 24%	↑ 27%
(auto)biografieën ♂	17%	17%	19%	13%
Science fiction ♂	17%	10%	21%	↑ 28%
Naslagwerken ♂	17%	23%	21%	↓ 11%
Romantische/erotische fictie ♀	16%	12%	21%	↑ 30%

Jongere anderstalige lezers lezen vaker fantasy, psychologis, science fiction en romantische/erotische fictie.

Biculturele anderstalige lezers lezen vaker reisgidsen, geschiedenis, kookboeken en psychologieboeken.

↓↑ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

L04b: Welke genres leest/luistert u weleens (als papieren boeken, e-books) in een andere taal dan het Nederlands?

Young adult en strip novels worden vaker gelezen door de jongere doelgroep dan andere doelgroepen. De streekroman is populair in Friesland.

Genre boek

	NL anderstalige lezer (n=1425)	Friezen (n=201)	Bicultureel (n=169)	Jongeren (n=210)
Cultuur, taal, kunst, fotografie	15%	18%	↑ 25%	16%
Hobbyboeken ♂	14%	18%	↑ 20%	↓ 9%
Gezondheid, opvoeding ♀	13%	15%	17%	16%
Young Adult ♀	12%	7%	8%	↑ 44%
Management, business, economie ♂	12%	10%	11%	11%
Spiritueel, religie ♀	11%	12%	↑ 18%	9%
Strip, graphic novel ♂	10%	9%	11%	↑ 18%
Sportboeken ♂	10%	11%	8%	↓ 3%
Kinderboeken ♀	7%	7%	10%	8%
Streekroman ♀	6%	↑ 15%	8%	3%
Poëzie	6%	6%	8%	8%

Achtergrond:

Heavy en medium kopers van anderstalige boeken lezen vaker boeken over cultuur, taal, kunst, fotografie in een andere taal dan light kopers.

Ook hoogopgeleiden lezen vaker boeken over cultuur, taal, kunst, fotografie in een andere taal dan midden- en laagopgeleiden.

Jongere anderstalige lezers lezen vaker young adult en stripboeken

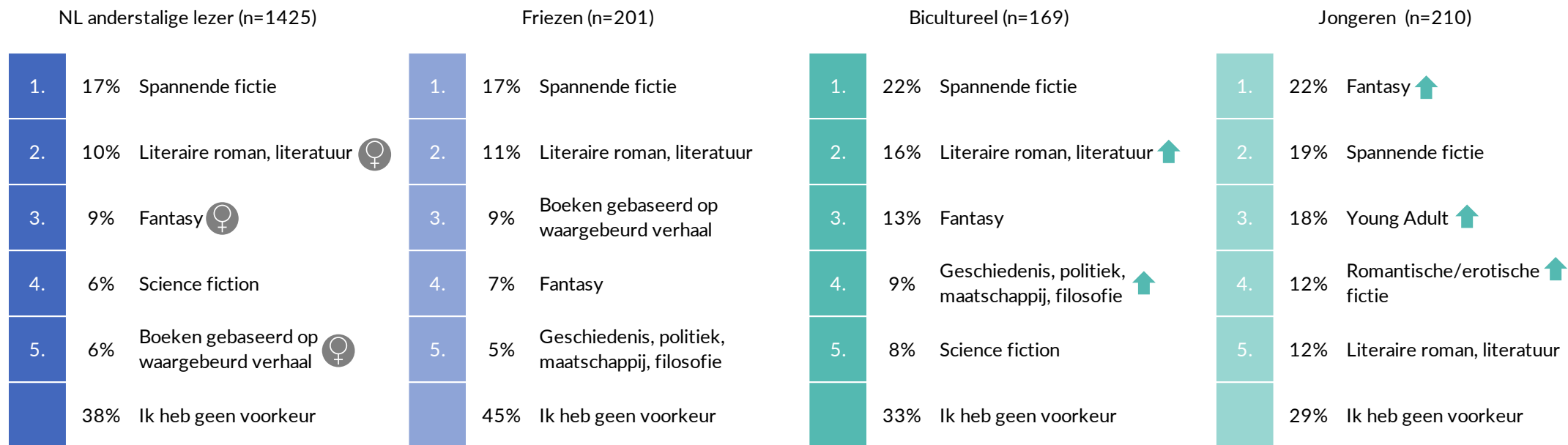
Biculturele anderstalige lezers lezen vaker cultuur, hobby, en spirituele boeken.

L04b: Welke genres leest/luistert u weleens (als papieren boeken, e-books) in een andere taal dan het Nederlands?

Zes op de tien anderstalige lezers hebben een voorkeur voor bepaalde genres die men graag in een andere taal leest.

Top 5 voorkeur genre

Achtergrond:

Heavy en medium lezers, en heavy en medium kopers van anderstalige boeken hebben vaker een voorkeur voor de volgende genres in een andere taal dan light lezers/kopers:

- Spannende fictie
- Literaire roman
- Fantasy
- Science fiction

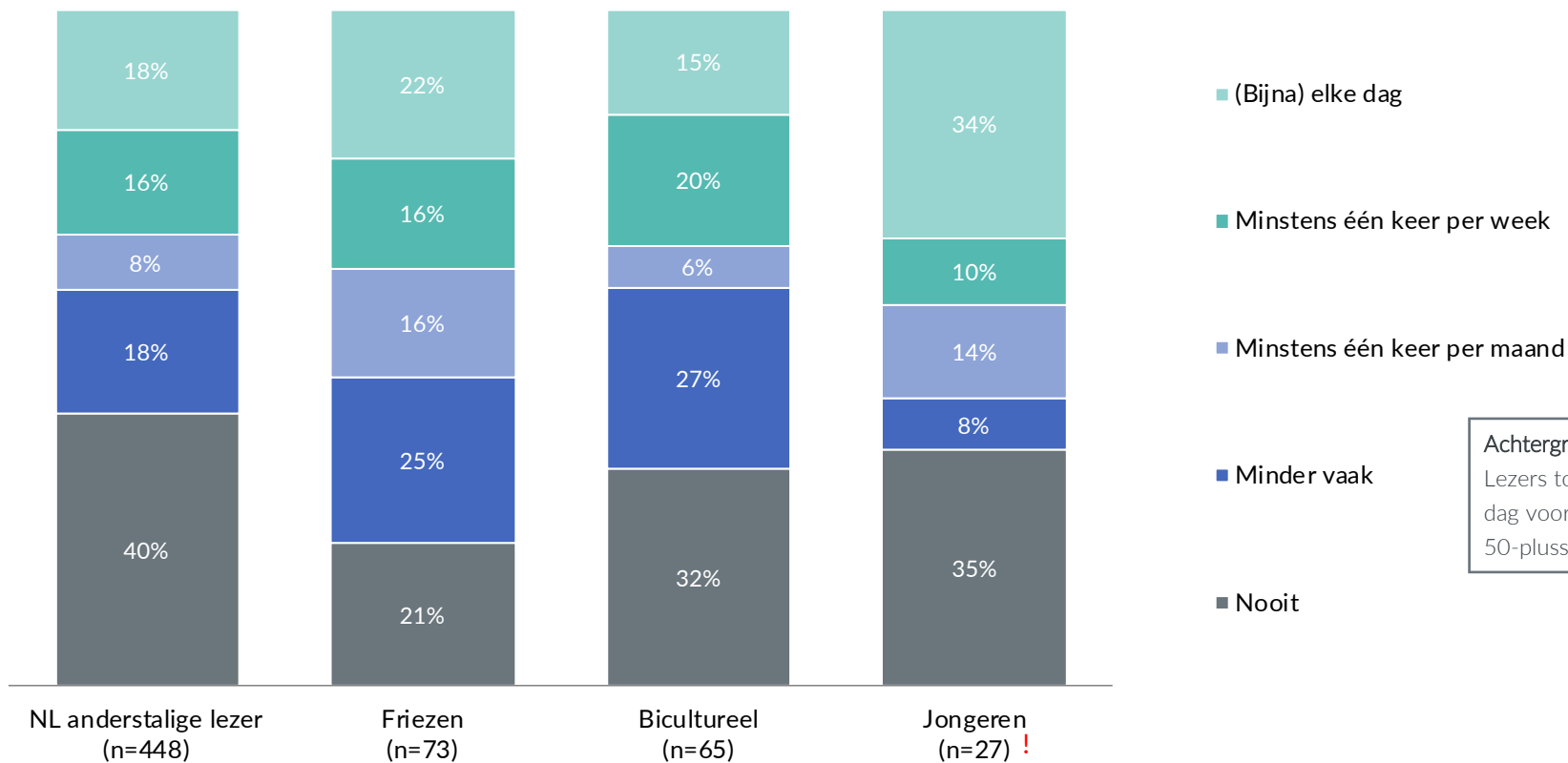
Q13: Zijn er genres die u bij voorkeur in een andere taal dan het Nederlands leest?

↓↑ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

60% van de anderstalige lezers (met kinderen in het huishouden) leest ook anderstalige boeken voor aan kinderen; een derde doet dit wekelijks.

Voorlezen

Achtergrond:
Lezers tot 50 jaar geven vaker aan (bijna) elke dag voor te lezen uit een anderstalig boek dan 50-plussers.

↕ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers

! Indiciatief < 50

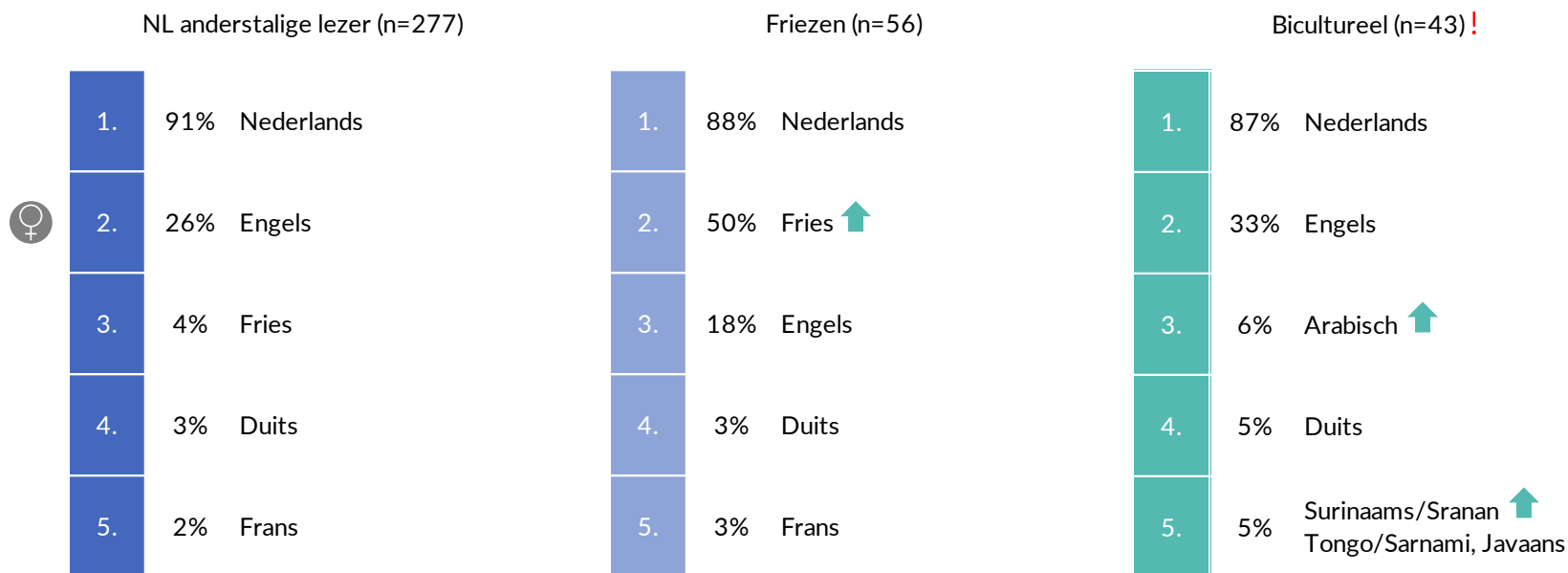
Basis: heeft (klein)kinderen jonger dan 12 jaar in het huishouden

Een kwart van de anderstalige lezers leest in het Engels voor aan kinderen. De helft van de Friese voorlezers leest in het Fries voor.

Taal voorlezen

! Indiciatief < 50

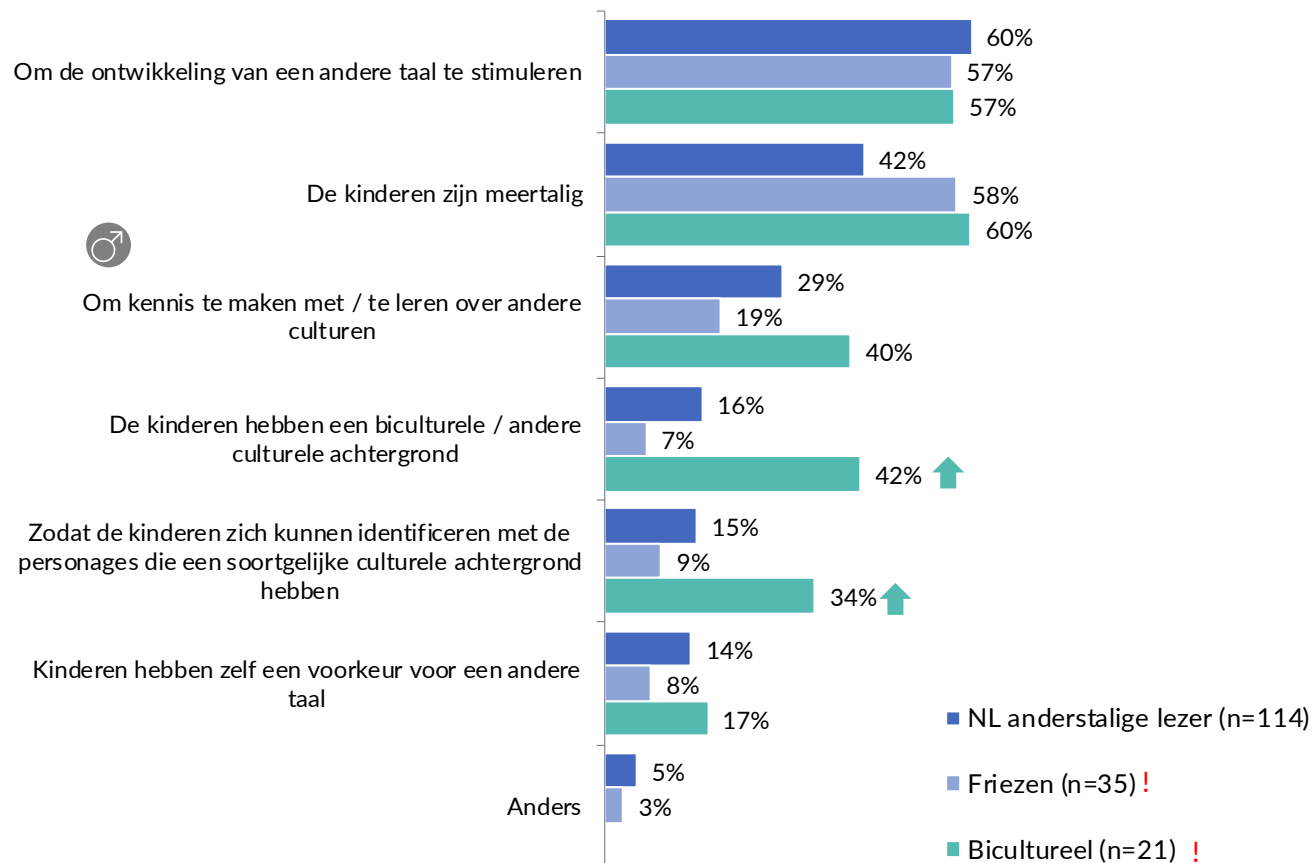
↓↑ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: leest voor aan zijn/haar (klein)kind

AA57: In welke taal/talen leest u uw (klein) kind/kinderen voor?

Men leest vaak anderstalige boeken voor aan kinderen om de ontwikkeling van een andere taal te stimuleren (60%).

Redenen anderstalig voorlezen

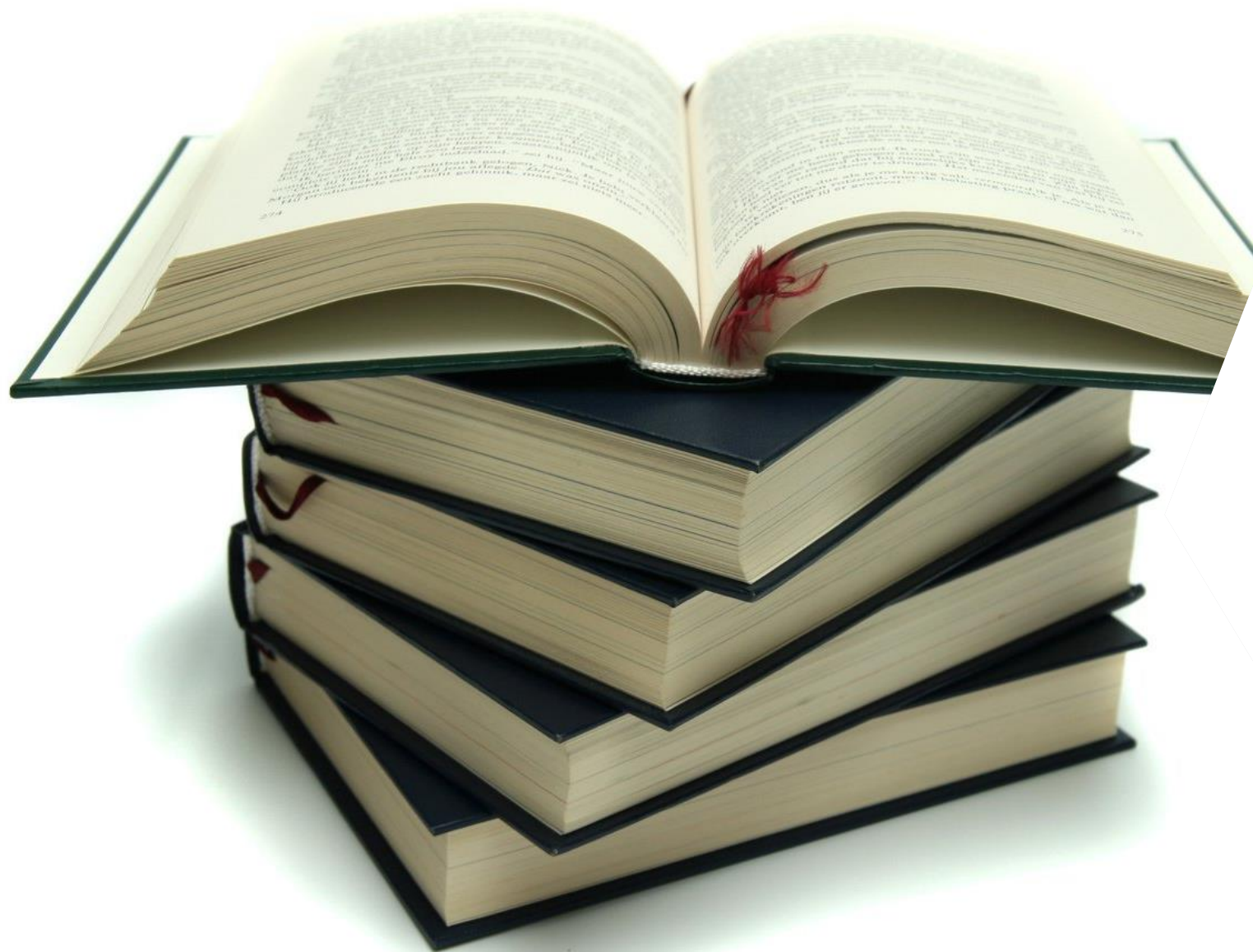
Achtergrond:
 Heavy kopers geven vaker als reden aan dat de kinderen een biculturele achtergrond hebben dan medium en light kopers van anderstalige boeken.

 Hoogopgeleiden geven vaker als reden aan om de ontwikkeling van een andere taal te stimuleren dan midden- en laagopgeleiden.

Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
 ! Indiciatief < 50

Basis: leest in een andere taal dan het Nederlands voor

Q6: Om welke redenen leest u anderstalige boeken voor aan kinderen?

Waarom leest men
anderstalige
boeken?

(Eerdere) beschikbaarheid is een belangrijke beslissende factor om uiteindelijk voor een anderstalige of vertaalde editie te kiezen.

Beschikbaarheid

- Men leest anderstalige boeken omdat niet alle boeken in het Nederlands verschijnen, omdat men een andere taal wil oefenen of om boeken te lezen in de oorspronkelijke taal.
- Bijna 1 op 4 anderstalige lezers kiest eerder voor anderstalige boeken vanwege de betere en eerdere verkrijgbaarheid.
- 1 op de 5 anderstalige lezers zou daarbij alsnog voor de Nederlandse editie kiezen als die eerder beschikbaar zou zijn.

Jongeren

- Diverse argumenten gelden vaker voor jongeren:
  - 44% wilt zijn lees- en taalvaardigheid van een andere taal bevorderen/ontwikkelen
  - 41% leest liever een boek in de oorspronkelijk geschreven taal
  - 27% vindt anderstalige boeken leuker dan de Nederlandse.
  - 27% kiest eerder voor anderstalige boeken dan de Nederlandse vanwege de mooiere uitstraling van het boek.

Overtuigen

Hoofdargumenten om consumenten over te halen om de Nederlandse editie te laten lezen:

- 1. de vertaalde editie eerder beschikbaar stellen
- 2. kwaliteit van de vertaling verbeteren
- 3. belangrijke termen in de oorspronke taal laten staan

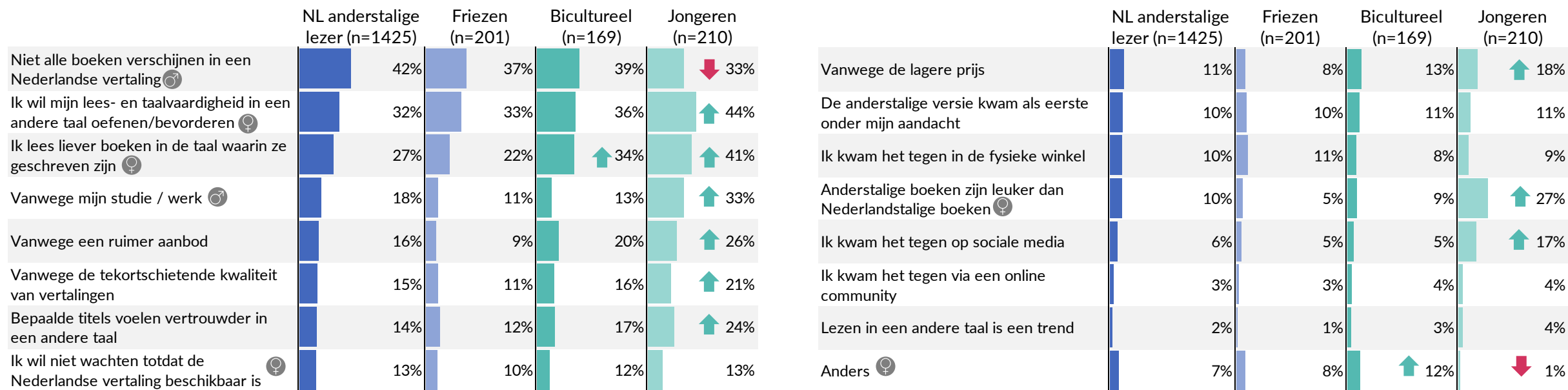
Voor jongeren zijn de volgende argumenten belangrijker: prijs en mooiere uitvoering.

Men leest anderstalige boeken omdat niet alle boeken in het Nederlands verschijnen. Ook het oefenen van een andere taal of het lezen van boeken in de oorspronkelijke taal zijn belangrijke redenen om een anderstalig boek te kiezen.

Redenen anderstalig lezen/kopen/lenen

Achtergrond:

Heavy en medium lezers/kopers geven vaker als reden aan dat zij liever boeken in de originele taal lezen dan light lezers/kopers. Hetzelfde geldt voor hoogopgeleiden en lezers uit de sociale klasse A ten opzichte van midden- en laagopgeleiden, en de overige sociale klassen.

Hoogopgeleiden geven vaker aan dat niet alle boeken in een Nederlandse vertaling verschijnen dan midden- en laagopgeleiden.

↑↓ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

Q3: Om welke onderstaande redenen leest / koopt / leent u boeken in een andere taal dan in het Nederlands?

Andere visie op de Nederlandse vertaling, prijs en beschikbaarheid van Nederlandstalige boeken zijn veelgenoemde redenen om anderstalige boeken te lezen.

Waarom in een andere taal lezen? (1)

NL anderstalige lezer (n=1425)

Q5: Wat is voor u de reden om boeken te lezen in een andere taal dan de Nederlandse?

Basis: alle respondenten

Lezen in de oorspronkelijke taal om de taal bij te houden en inhoud van het boek te behouden, worden ook veelvuldig als redenen genoemd om anderstalige boeken te lezen.

Waarom in een andere taal lezen? (2)

Friezen (n=201)

Ik lees graag Friese boeken om dat dat mijn moedertaal is

De (Nederlandse) vertaling gaat vaak ten koste van de inhoud

Soms mooier zonder slordigheden in de vertaling

Ek om ús eigen Fryske taal te stypjen

De boeken zijn nog niet in het Nederlands vertaald

Dichter bij de oorsprong te wezen

Veel boeken die ik leuk vind worden niet in het Nederlands uitgegeven

Variatie en om wat meer van de taal te leren

Het bijhouden van de taal

Bicultureel (n=169)

Buitenlandse boeken lees ik het liefst in de oorspronkelijke taal

Mijn moedertaal is Russisch en ik lees beide in Russisch en Engels

Inhoud blijft behouden

Originale taal altijd beter dan een vertaling

Voor het bijhouden en uitbreiden van mijn woordenschat

Nederlands is niet mijn moedertaal

Om mijn taal op peil te houden

Omdat deze niet in het Nederlands zijn

Het aanbod is groter

Kennis van de andere taal bijhouden

Jongeren (n=210)

Vertaling verteld niet de manier hoe het boek oorspronkelijk geschreven is

Het verhaal is soms mooier in de originele taal dan vertaald in het Nederlands

Goedkoper en groter assortiment

Sommige boeken zijn niet in het Nederlands verkrijgbaar

Omdat niet alle boeken worden vertaald, online boeken ook niet

niet verkrijgbaar in het Nederlands

Studie en leuke boeken

Omdat ik graag beter wil worden in Engels

Beter dan de vertaalde versie

Q5: Wat is voor u de reden om boeken te lezen in een andere taal dan de Nederlandse?

Basis: alle respondenten

Een vroege verkrijgbaarheid is een belangrijk argument om voor een anderstalig boek te kiezen (23%). Dit is ook het meest genoemde argument om alsnog voor het Nederlandstalige boek te kiezen.

Keuze anderstalig boven Nederlandstalig

Redenen om alsnog Nederlandstalig te lezen boven anderstalig

■ NL anderstalige lezer (n=1425) ■ Friezen (n=201) ■ Bicultureel (n=169) ■ Jongeren (n=210)

Q9: Kunt u aangeven wanneer u boeken in een andere taal verkiest boven Nederlandstalige boeken?

Q10: Welke van onderstaande redenen zou u ervoor doen kiezen om een boek dat u bij voorkeur in een andere taal leest, alsnog in het Nederlands te lezen?

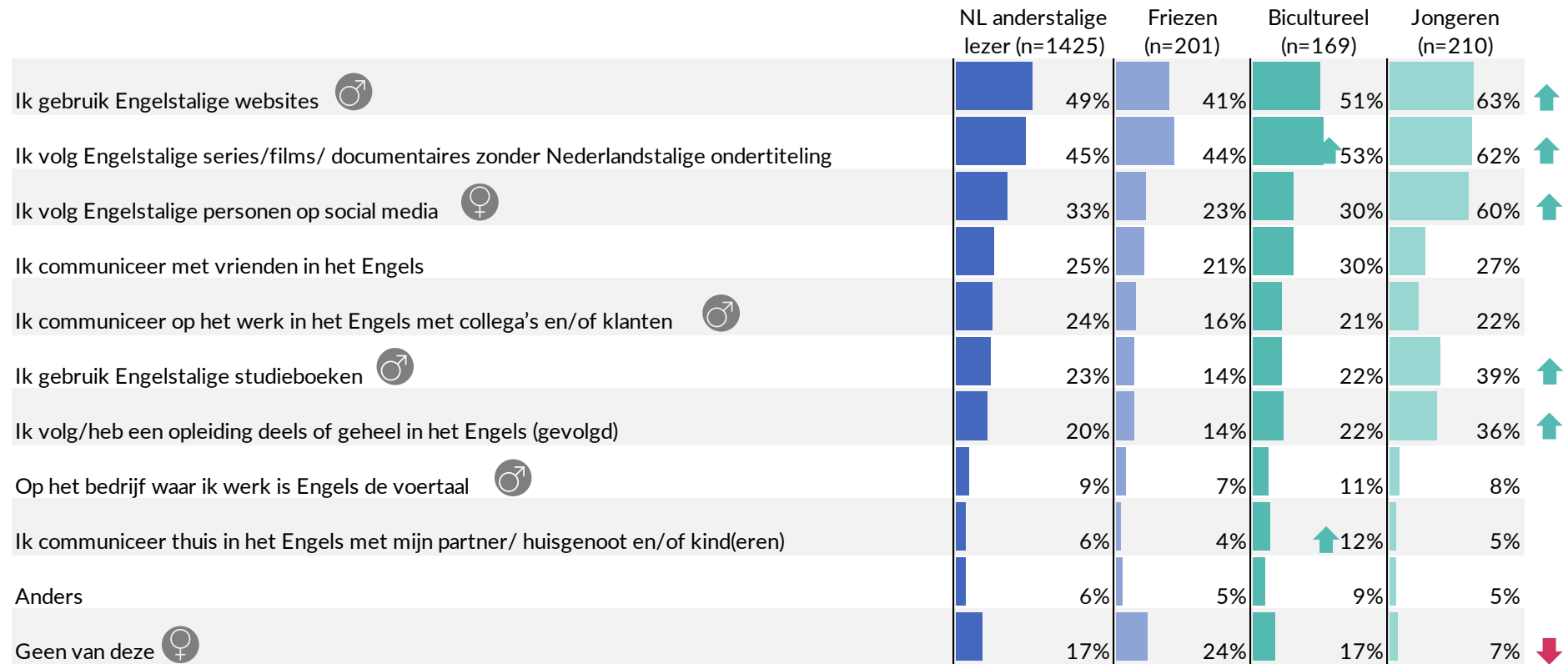
↕ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

De Engelse taal maakt voor veel anderstalige lezers onderdeel uit het dagelijks leven. Van gebruik van Engelstalige online bronnen tot aan communicatie in het Engels.

Engelse taal in het dagelijks leven

↑↓ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten

L1: In hoeverre maakt de Engelse taal deel uit van uw dagelijks leven?

Leengedrag

Anderstalige lezers zijn vaker lid van de bibliotheek (36%) in vergelijking met Nederland 14+ (28%*).

Lidmaatschap

- 36% van de anderstalige lezers is lid van de bibliotheek. Daarvan is 25% lid van de lokale bibliotheek.
- Bijna 1 op de 4 anderstalige lezers leent minstens een keer per maand een anderstalig boek.

Tevredenheid

- Anderstalige lezers zijn het meest kritisch over het aantal verschillende titels van anderstalige boeken voor zichzelf in de fysieke bibliotheek. Over de online bibliotheek is men positiever.
- De meerderheid is tevreden over het aanbod van anderstalige kinderboeken.
- Biculturele lezers van anderstalige boeken zijn positiever over het aanbod van kinderboeken in de online bibliotheek. Over het aanbod in de fysieke bibliotheek zijn zij juist iets kritischer.

Doelgroepen

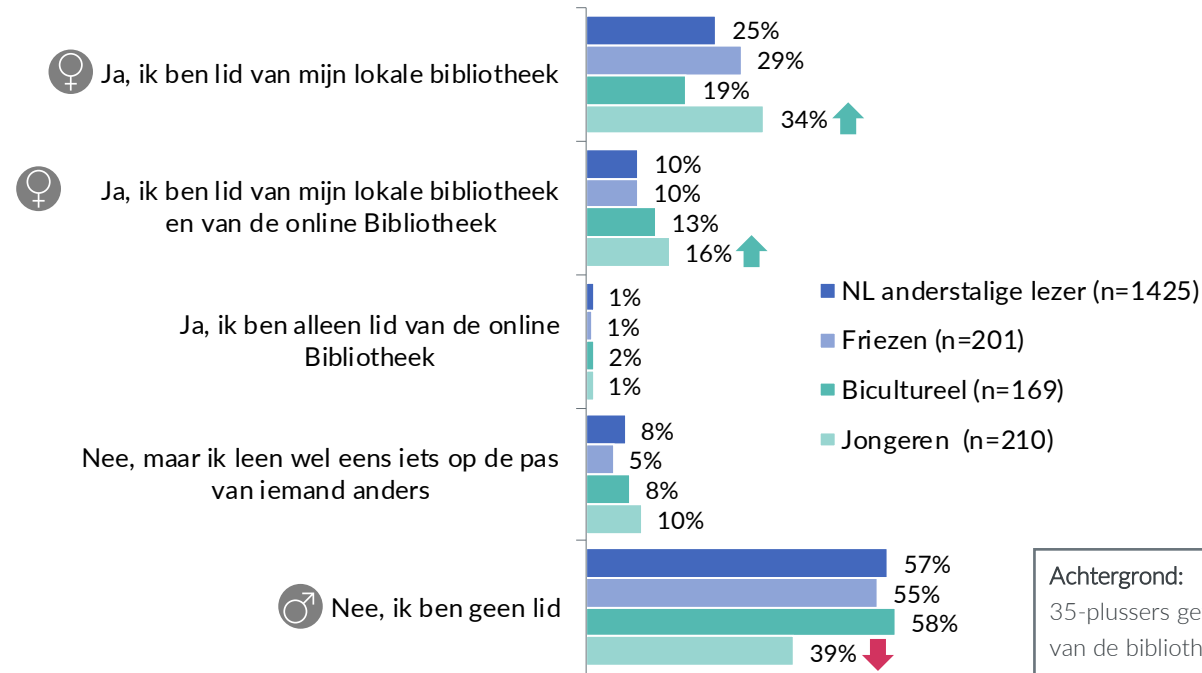
- Zowel Friezen, jongeren als biculturele lezers lenen vaak van de bibliotheek. Vaker dan de gemiddelde anderstalige lezer.

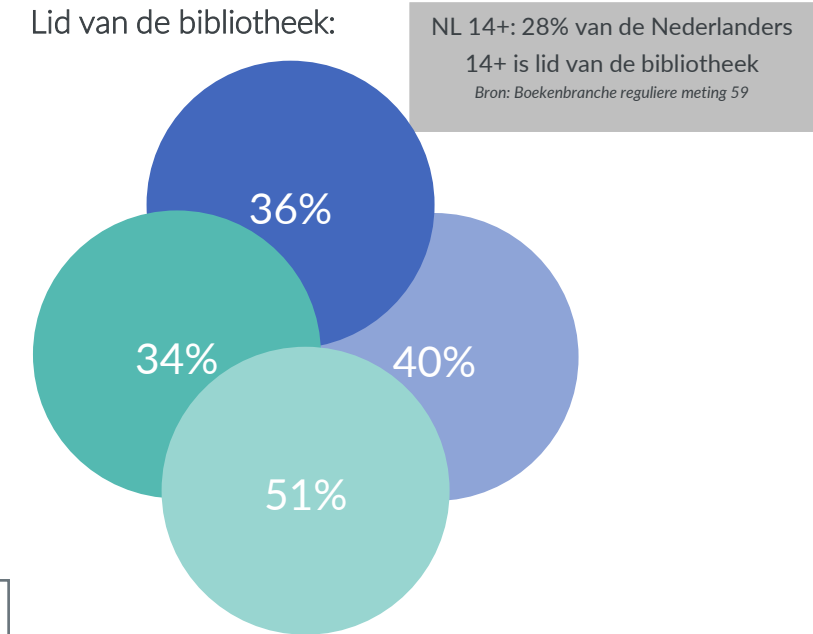
Anderstalige lezers zijn vaker lid van de bibliotheek (36%) in vergelijking met Nederland 14+ (28%*).

Lidmaatschap van de bibliotheek

Achtergrond:
35-plussers geven vaker aan geen lid te zijn van de bibliotheek dan jongeren tot 35 jaar.

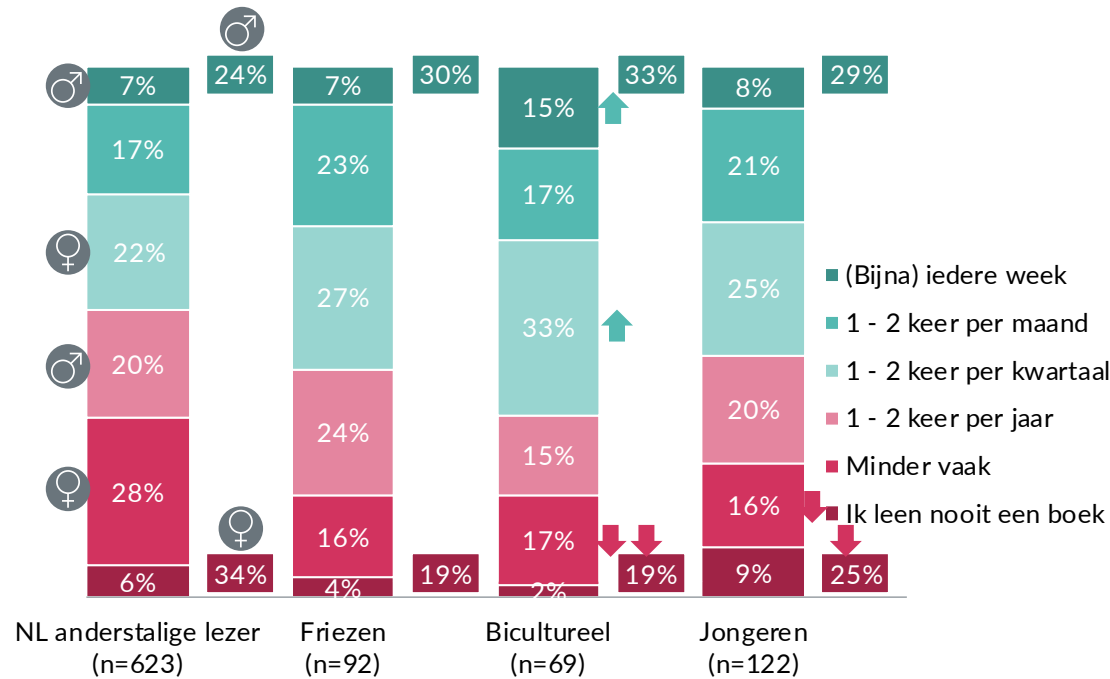
↕ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: alle respondenten
* uit meting 59

1 op de 4 bibliotheekleden die anderstalige boeken lezen leent minstens een keer per maand een anderstalig boek. Zowel Friezen, jongeren als biculturele lezers doen dat vaker.

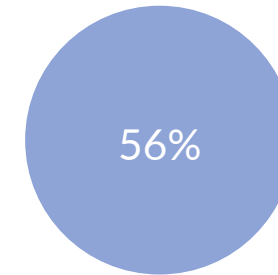
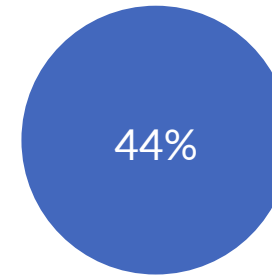
Leenfrequentie

Aanvraag anderstalig boek bij andere lokatie

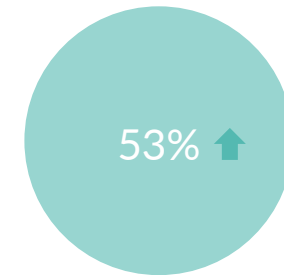
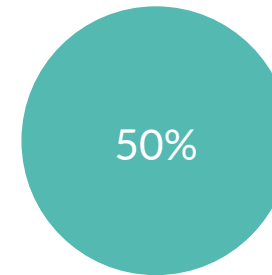
NL anderstalige lezer

Friezen

Biculturele anderstalige lezers

Jongeren

Midden- en hoogopgeleiden lenen minder vaak een anderstalig boek dan laagopgeleiden.

■ Leent minimaal 1-2 keer per maand tot (bijna) iedere week een boek
 ■ Leent minder vaak / nooit een boek

↑↓ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
 Basis: Is lid van de bibliotheek of leent wel eens een boek via de pas van iemand anders

Q2: Hoe vaak leent u gemiddeld anderstalige boeken (papieren, e-books, luisterboeken)?

Q14: Als een boek in een andere taal dan Nederlands niet in uw bibliotheek te vinden is, vraagt u het dan aan bij een andere locatie?

Engelstalige boeken worden veruit het meest geleend. Vooral biculturele anderstalige lezers en jongeren lenen vaker boeken in het Engels.

Talen

Achtergrond:
50-plussers lenen vaker Duitse boeken dan leden tot 50 jaar.

	NL anderstalige lezer (n=623)	Friezen (n=92)	Bicultureel (n=69)	Jongeren (n=122)
Nederlands	96%	98%	89%	95%
Engels	55%	48%	66%	67%
Duits	11%	15%	21%	7%
Frans	6%	6%	12%	7%
Fries	3%	44%	2%	1%
Spaans	2%	3%	6%	1%
Hindi	1%	0%	4%	1%
Bengali	1%	0%	2%	1%
Arabisch	1%	2%	4%	0%
Pools	0%	2%	2%	0%
Portugees	0%	0%	4%	0%
Kaapverdisch	0%	0%	0%	1%
Koerdisch	0%	0%	0%	1%
Turks	0%	0%	1%	1%
Russisch	0%	2%	0%	0%
Andere talen	0%	1%	1%	0%
Ik leen nooit een boek	1%	0%	2%	1%

↓↑ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: is lid van de bibliotheek

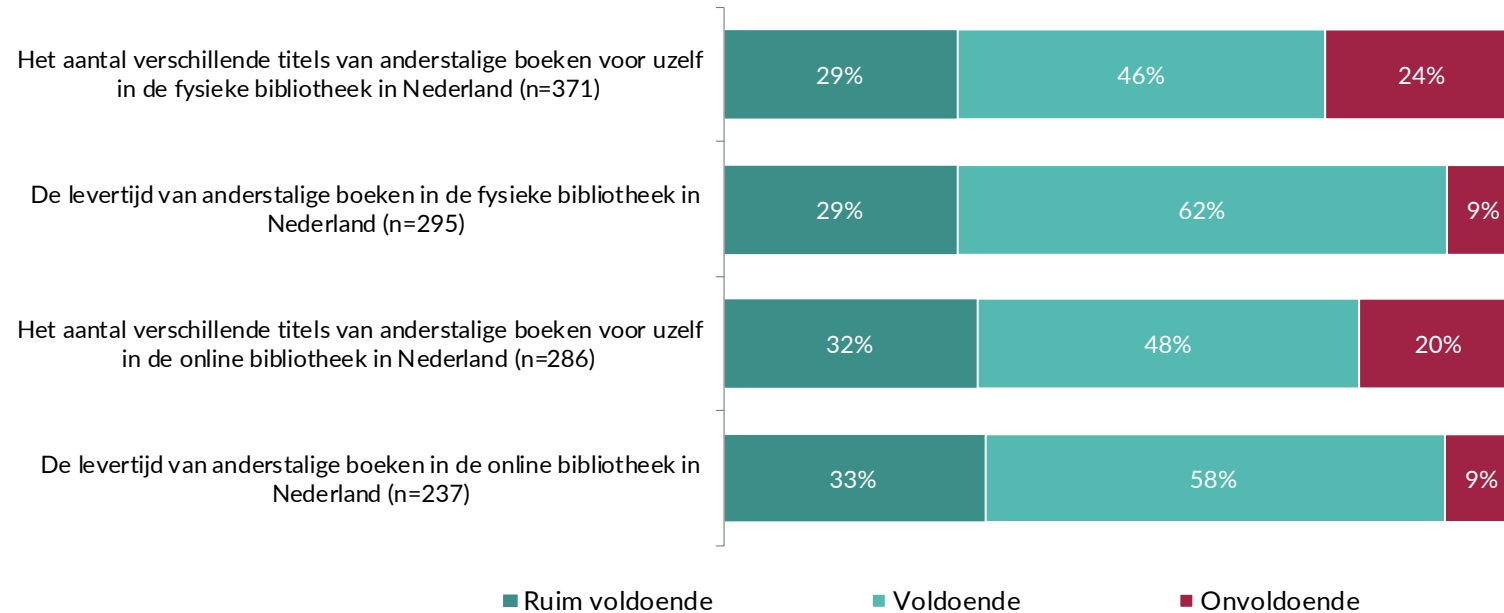
Q8: Wanneer u boeken van de bibliotheek leent, welke talen leent u dan?

Anderstalige lezers zijn het meest kritisch over het aantal verschillende titels van anderstalige boeken voor zichzelf in de fysieke bibliotheek. Over de online bibliotheek is men positiever.

Beoordeling aanbod/levertijd bibliotheek

NL anderstalige lezer

Achtergrond:

Jongeren zijn kritischer over het aantal titels voor zichzelf in de online bibliotheek. Biculturele lezers van anderstalige boeken zijn kritischer over de levertijden bij fysieke bibliotheken.

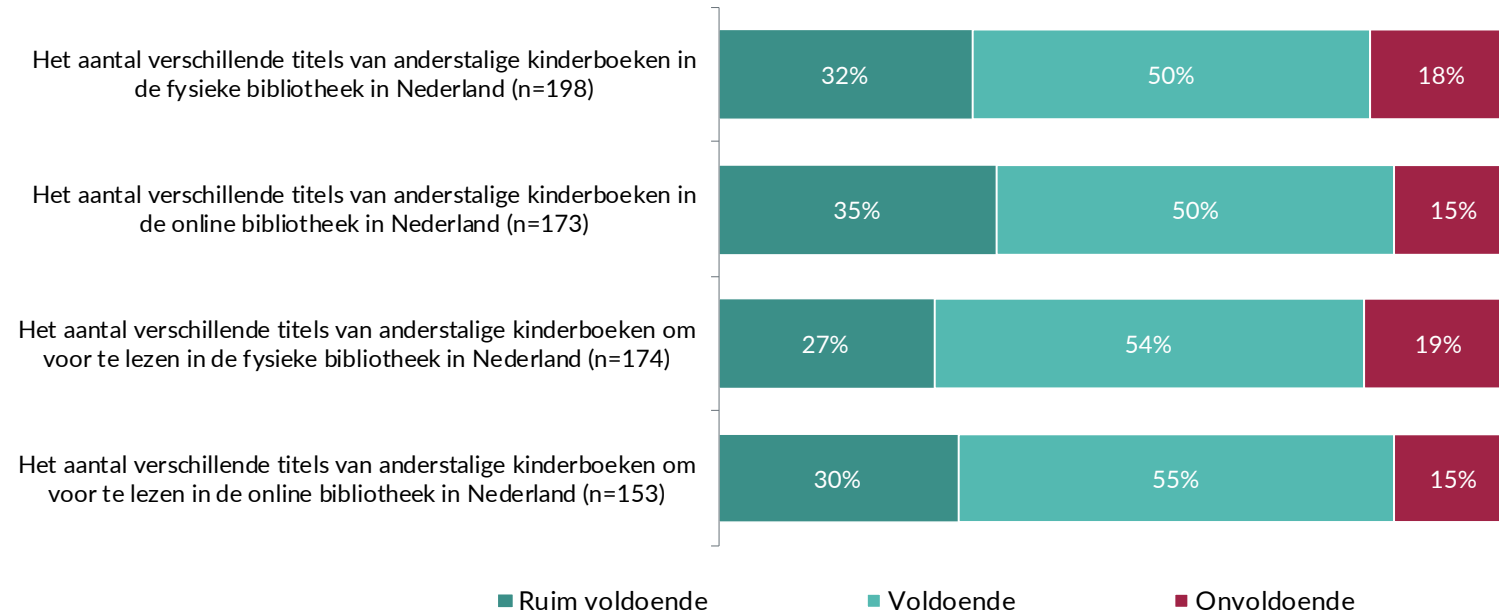
A61: Hoe beoordeelt u:

De meerderheid is tevreden over het aanbod van anderstalige kinderboeken.

Beoordeling aanbod/levertijd bibliotheek

NL anderstalige lezer

Achtergrond:

Biculturele lezers van anderstalige boeken zijn positiever over het aanbod van kinderboeken in de online bibliotheek. Over het aanbod in de fysieke bibliotheek zijn zij juist iets kritischer.

A61: Hoe beoordeelt u:

Koopgedrag

57% van de anderstalige lezers koopt tenminste eens per jaar een nieuw anderstalig boek. Kopen doet men vooral online.

Triggers en inspiratie

- De triggers en inspiratie komen meestal van familie, vrienden of de fysieke boekhandel.

	Trigger	Inspiratie
Via familie/vrienden	39%	32%
Via fysieke boekhandel	25%	20%

- Jongeren zoeken vaker inspiratie via sociale media kanalen dan andere doelgroepen.

Verkrijgen en kopen

- Anderstalige lezers kopen vaker online (41%) dan offline (33%).
- Via online verkoopkanalen zoals bol.com (43%) en Amazon (12%) koopt men vnl. nieuwe anderstalige boeken.
- Jongeren verkrijgen anderstalige boeken vaker via de fysieke bibliotheek (28%).
- Biculturele anderstalige lezers (16%) en jongeren (15%) kopen vaker via een gespecialiseerde boekwinkel die enkel anderstalige boeken verkoopt dan het geheel aan anderstalige lezers (9%).

Tevredenheid

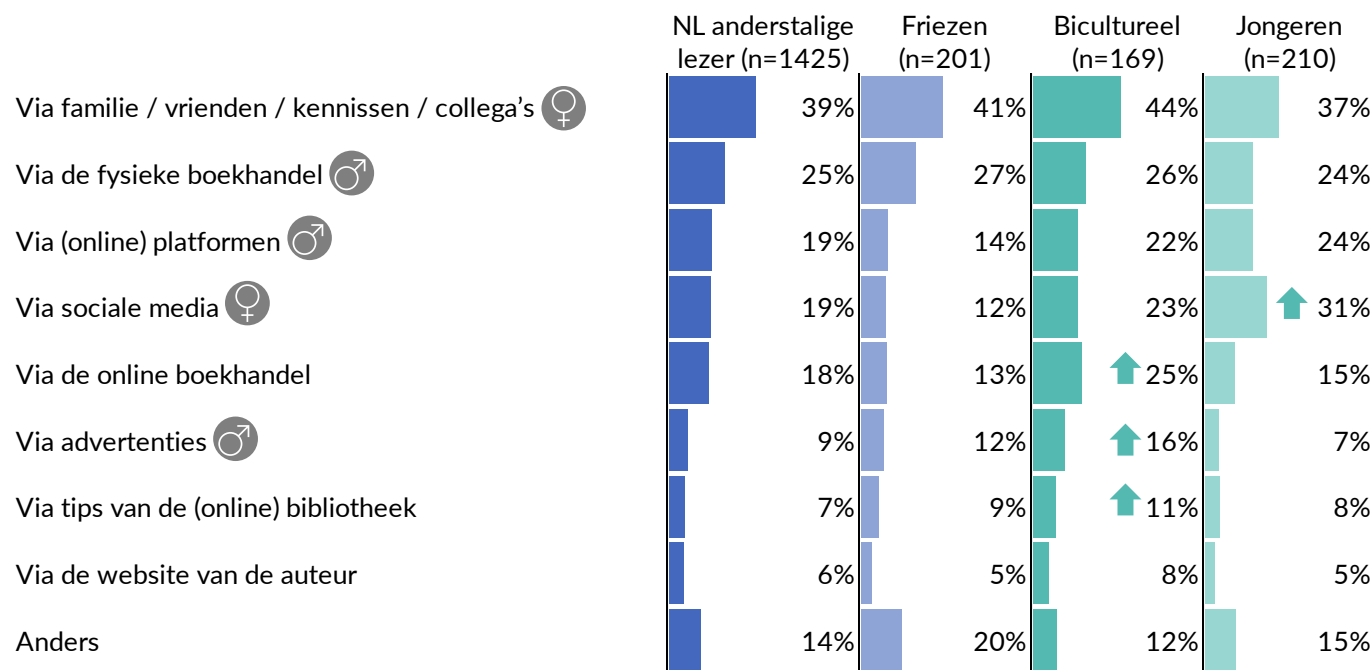
- Anderstalige lezers zijn vaker tevreden over het aanbod van anderstalige titels in online winkels dan over het aanbod in fysieke winkels.

Anderstalige boeken komen bij anderstalige lezers het vaakst onder de aandacht via vrienden/familie en de fysieke boekhandel.

Kennismaking anderstalige boeken

Achtergrond:

Bij jongeren speelt sociale media een belangrijke rol. Biculturele lezers van anderstalige boeken worden vaker via de online boekhandel, advertenties of tips van de online bibliotheek attent gemaakt op de anderstalige boeken die men leest.

Bij 65+ lezers zijn anderstalige boeken vaker via bekenden bij hen onder de aandacht gekomen, dan lezers tot 65 jaar.

Daarnaast geven hoogopgeleiden vaker aan dat zij via de fysieke boekhandel kennis maakten met anderstalige boeken dan midden- en laagopgeleiden.

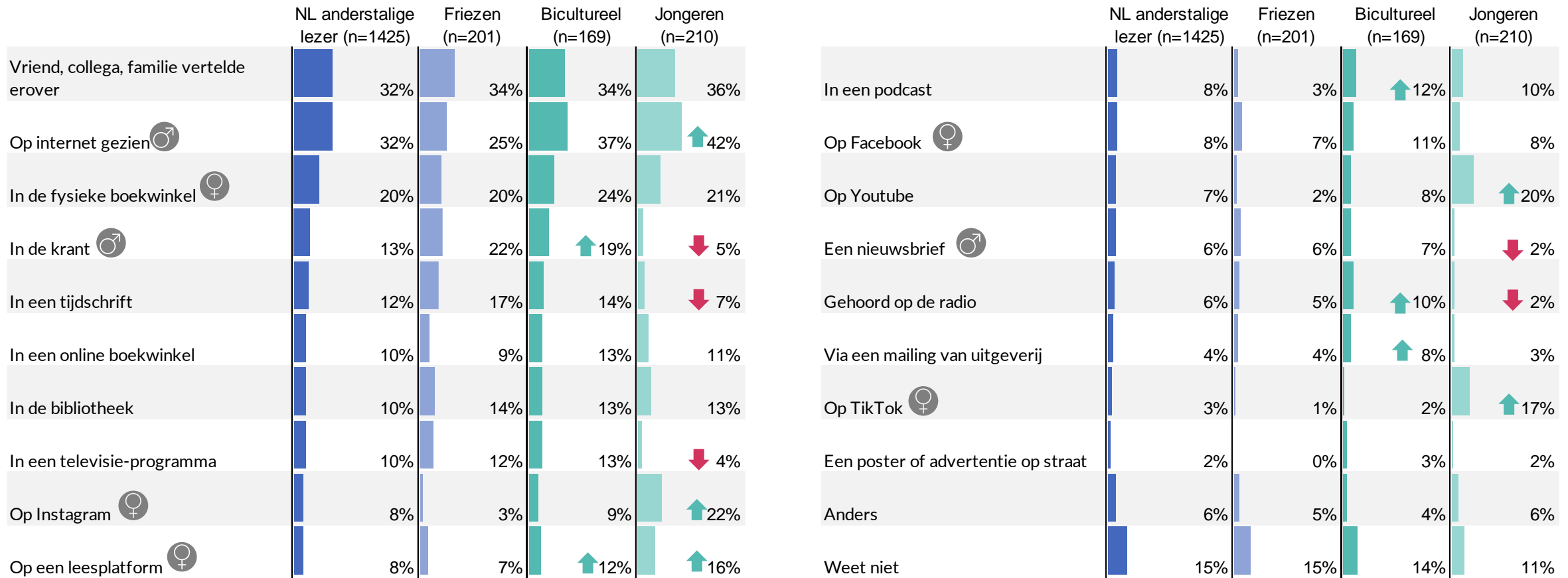
Bij hoogopgeleiden, lezers uit de sociale klasse A en lezers met een modaal of 2x modaal of meer inkomen zijn anderstalige boeken vaker via (online) platformen bij hen onder de aandacht gekomen in vergelijking tot midden- en laagopgeleiden, lezers uit de andere sociale klasse, en lezers met een beneden modaal of 1-2x modaal inkomen.

Q4: Hoe zijn anderstalige boeken bij u onder de aandacht gekomen?

Inspiratie voor anderstalige boeken doet men ook op via vrienden/familie, internet en in de fysieke boekwinkel. Jongeren doen dat vaker via sociale media zoals TikTok, YouTube en Instagram.

Inspiratiekanaal

Achtergrond:

Hoogopgeleiden, en kopers uit de A/B1 sociale klasse doen vaker inspiratie op in de fysieke boekwinkel, dan midden- en laagopgeleiden en kopers uit de overige sociale klassen.

↓ ↑ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers

Basis: koopt weleens anderstalige boeken

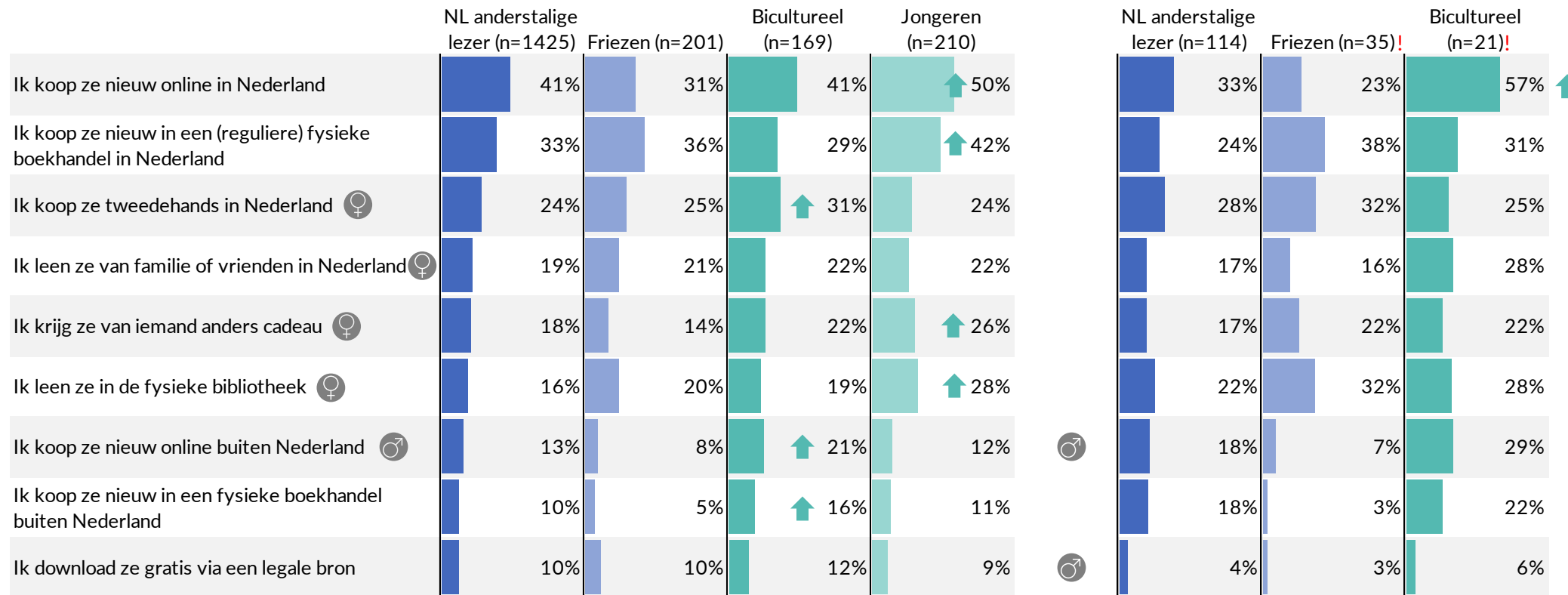
B04d: Waar doet u zoal inspiratie op voor anderstalige boeken die u wilt lezen, kopen of lenen?

Anderstalige lezers kopen nieuwe anderstalige boeken het meest online. De fysieke boekhandel staat op de tweede plaats. Kinderboeken worden ook vaak geleend via de bibliotheek.

Verkrijgbaarheid – Lezen (1)

Verkrijgbaarheid – Voorlezen (1)

Achtergrond:

Lezers tot 65 jaar, en midden- en hoogopgeleiden kopen vaker anderstalige boeken nieuw online, dan 65-plussers en laagopgeleiden.

A59: Hoe komt u meestal aan de boeken die u leest / luistert die niet Nederlands zijn?

A59a: Hoe komt u meestal aan de anderstalige boeken die u voorleest?

↕ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers

! Indiciatief < 50

Basis A59: alle respondenten

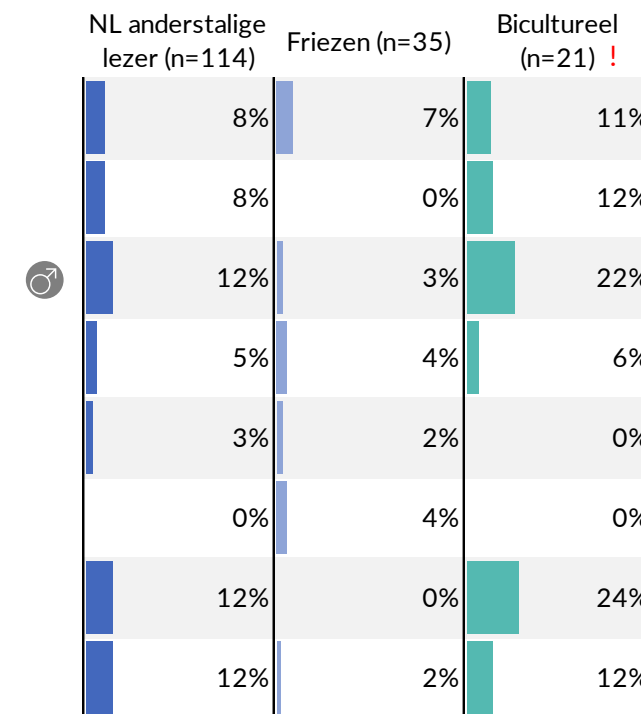
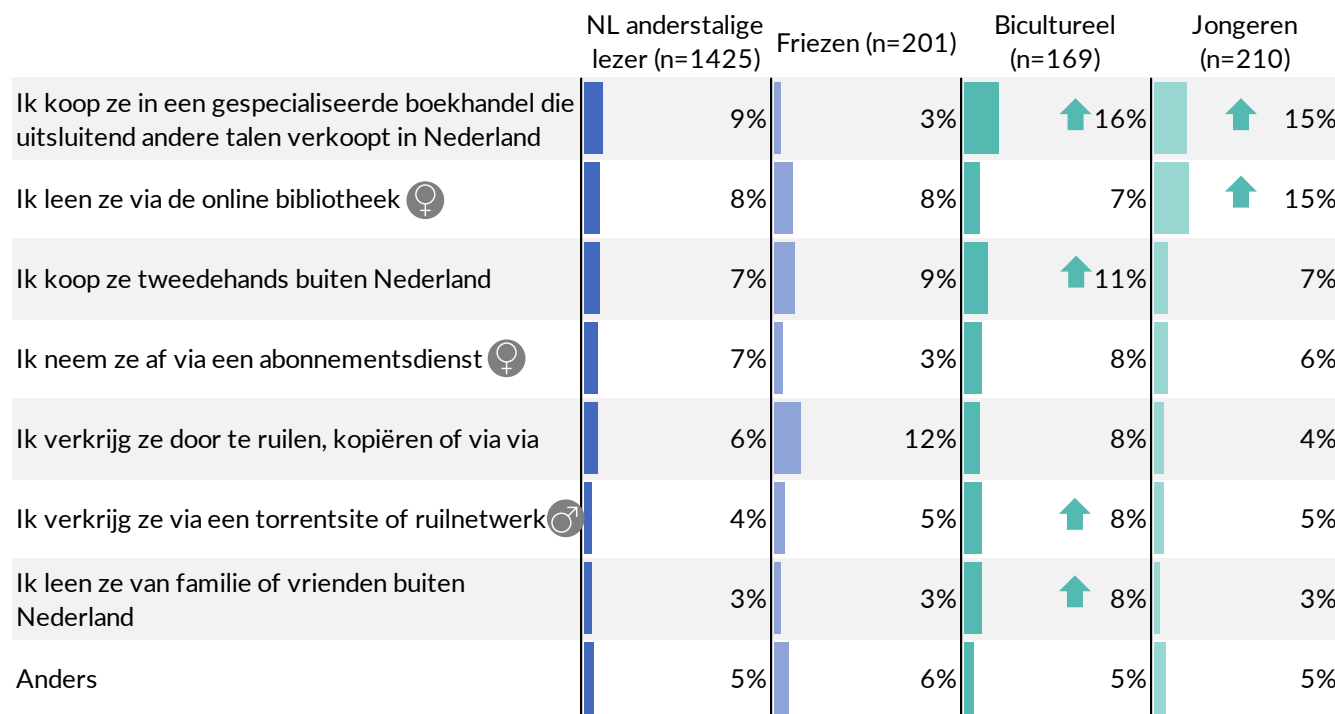
Basis A59a: leest in een andere taal dan het Nederlands voor

Biculturele anderstalige lezers en jongeren kopen vaker via een gespecialiseerde boekhandel die enkel anderstalige boeken verkoopt in Nederland.

Verkrijgbaarheid – Lezen (2)

Verkrijgbaarheid – Voorlezen (2)

↕ ↑ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers

! Indiciatief < 50

Basis A59: alle respondenten

Basis A59a: leest in een andere taal dan het Nederlands voor

A59: Hoe komt u meestal aan de boeken die u leest / luistert die niet Nederlands zijn?

A59a: Hoe komt u meestal aan de anderstalige boeken die u voorleest?

Verkrijgbaarheid, prijs, het aanbod zijn de voornaamste redenen om via bepaalde kanalen anderstalige boeken te verkrijgen.

Reden keuze bron (1)

NL anderstalige lezer (n=1402)

A59b: En kunt u aangeven waarom u via deze plek / bron uw boeken verkrijgt?

Friezen, biculturele anderstalige lezers en jongeren delen grotendeels dezelfde redenen om via bepaalde bronnen anderstalige boeken te verkrijgen.

Reden keuze bron (2)

Friezen (n=197)

Bicultureel (n=167)

Jongeren (n=199)

A59b: En kunt u aangeven waarom u via deze plek / bron uw boeken verkrijgt?

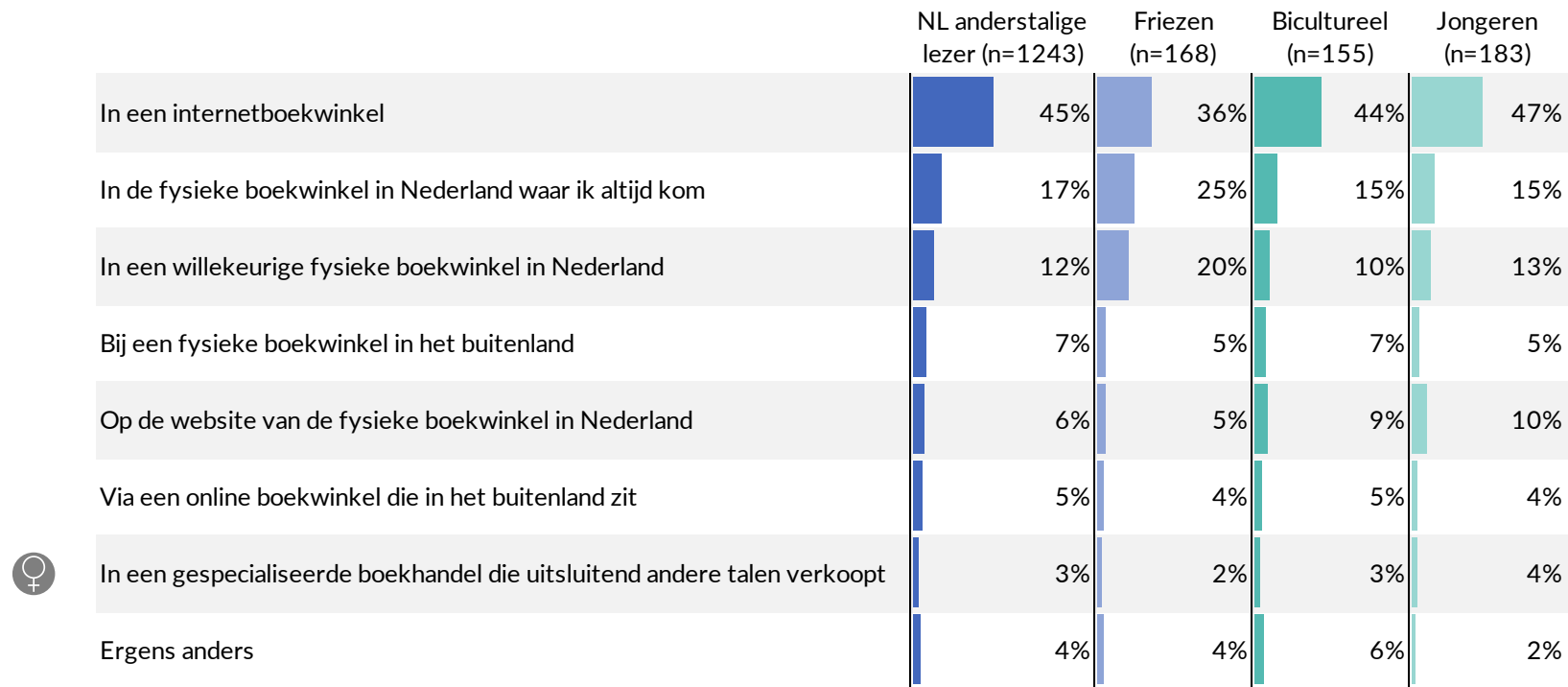
Basis: heeft anderstalig boek ook of niet cadeau gekregen

45% van de anderstalige boekenkopers koopt doorgaans nieuwe anderstalige boeken via een online boekwinkel.

Aankoopkanaal

Achtergrond:

Medium en light kopers kopen vaker in een willekeurige fysieke boekwinkel in Nederland dan heavy kopers.

Kopers tot 50 jaar kopen vaker via een internetboekwinkel dan 50-plussers. 65-plussers kopen vaker in de fysieke boekwinkel in Nederland waar zij altijd komen dan kopers tot 65 jaar.

S06a: Waar koopt u doorgaans het vaakst uw nieuwe anderstalige boeken?

Anderstalige boeken worden het meest gekocht via online verkoopkanalen zoals bol.com en Amazon.

Retailer gekochte boeken

		NL anderstalige lezer (n=1243)	Friezen (n=168)	Bicultureel (n=155)	Jongeren (n=183)
1	bol.com	43%	36%	39%	55% ↑
2	Amazon ♂	12%	9%	21% ↑	11%
3	Lokale fysieke boekwinkel ♀	12%	20%	13%	10%
4	Bruna	8%	12%	10%	9%
5	Boekhandel buiten Nederland	6%	4%	10% ↑	2% ↓
6	American bookstore	3%	2%	5%	4%
7	Ako	3%	1%	5% ↑	2%
8	Primera	3%	3%	4%	3%
9	Libris	3%	5%	3%	4%
10	Kobo	2%	2%	3%	1%
11	Waterstones	2%	1%	4%	4%
12	Voordeel(book)winkels	2%	1%	4%	1%
13	Luchthaven ♂	2%	3%	2%	2%
14	BookSpot	2%	0%	3%	4% ↑
15	Readshop	1%	3%	1%	3%
16	Managementboek.nl	1%	0%	1%	1%
17	Google ♂	1%	1%	1%	1%
18	Apple / Ibookstore	1%	1%	0%	2%
19	Blz.winkel	1%	0%	1%	1%
20	Plantage boekwinkel	0%	1%	1% ↑	0%
21	Anders	7%	11%	6%	7%
22	Weet ik niet meer	10%	10%	7%	8%

Heavy en medium lezers/kopers hebben vaker voor het laatst via Amazon een anderstalig boek gekocht dan light lezers/kopers.

Kopers tot 50 jaar kochten vaker voor het laatste via bol.com dan 50-plussers.

65-plussers kochten vaker in de lokale fysieke boekwinkel dan kopers tot 65 jaar.

↑ ↓ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers

Basis A02a: iedereen die wel eens een anderstalig boek koopt
Basis A02b: iedereen die wel eens bij Amazon koopt, n=146

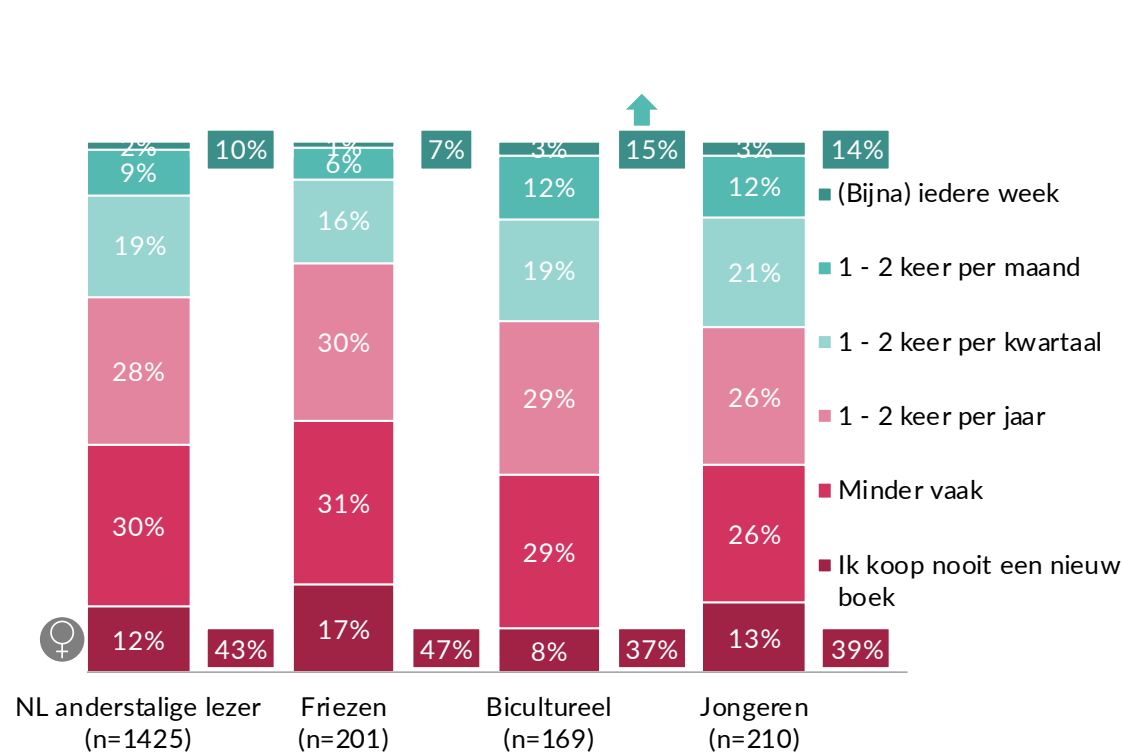
A02a: Waar heeft u de laatste keer dat u een anderstalig boek kocht uw nieuwe boek(en) gekocht?

A02b: U heeft aangegeven dat u anderstalige boeken bij Amazon heeft gekocht. Via welk domeinnaam heeft u deze gekocht?

1 op de 10 van de anderstalige lezers koopt gemiddeld tenminste 1 keer per maand nieuwe anderstalige boeken. 10% koopt wel eens dezelfde titel in meerdere talen.

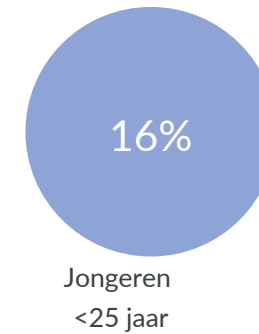
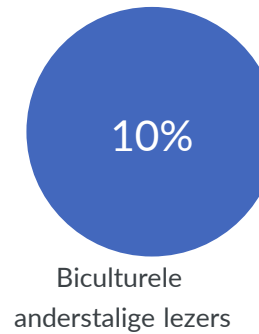
Koopfrequentie nieuwe boeken

% Koopt weleens dezelfde titel in meerdere talen

NL anderstalige lezer

Friezen

Achtergrond:

Lezers uit de sociale klasse A kopen vaker regelmatig een nieuw anderstalig boek dan lezers uit de andere sociale klassen.

% Koopt minimaal 1-2 keer per maand tot (bijna) iedere week een boek
 % Koopt minder vaak / nooit een boek

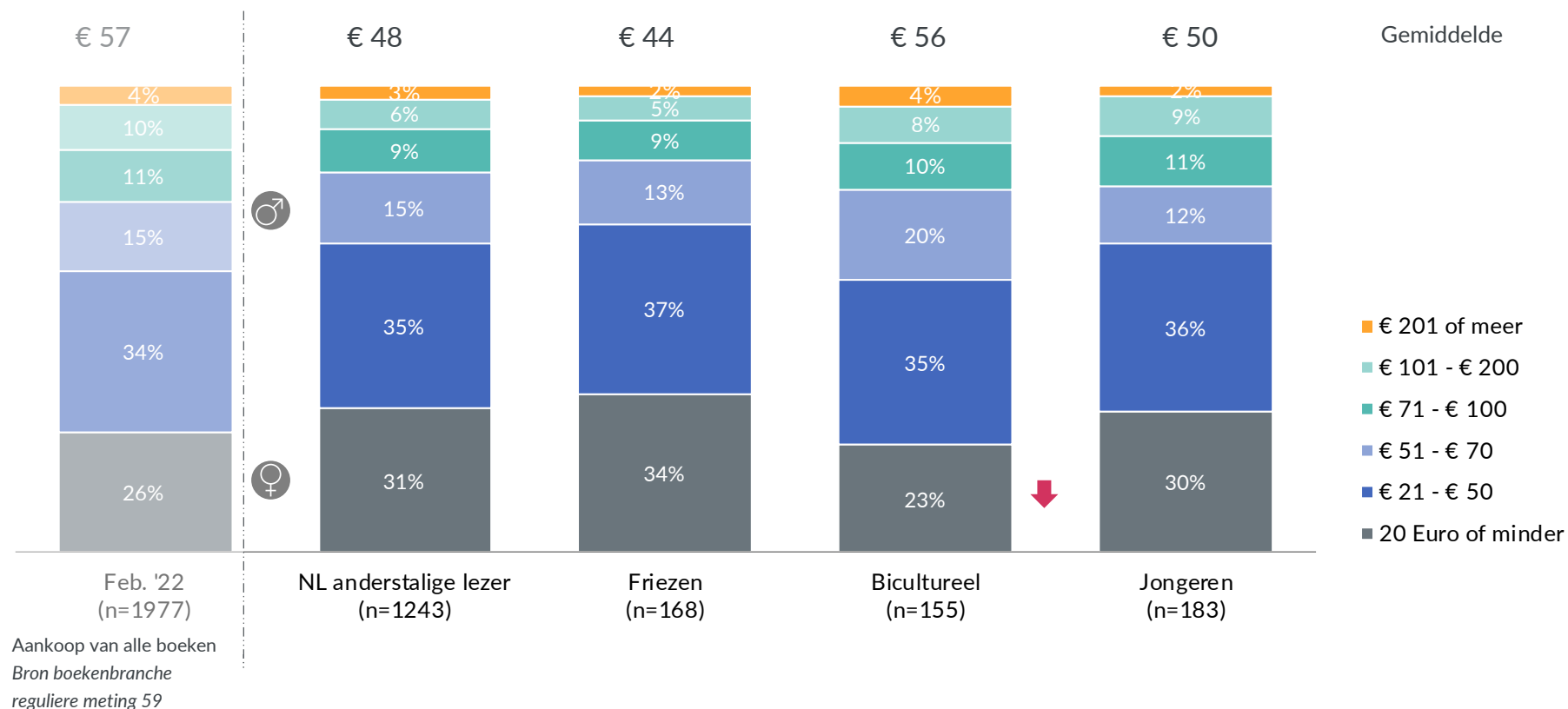
S05a: Hoe vaak koopt u gemiddeld anderstalige boeken (papieren, e-books, luisterboeken)? Wij bedoelen hier **nieuwe boeken**, dus geen tweedehands boeken.
 Q12: Koopt u weleens dezelfde titel in meerdere talen?

↓↑ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
 Basis: alle respondenten

Gemiddeld geven anderstalige lezers €48 per jaar uit aan anderstalige boeken. Biculturele anderstalige lezers spenderen gemiddeld het meeste geld.

Gemiddelde uitgave aan nieuwe anderstalige boeken

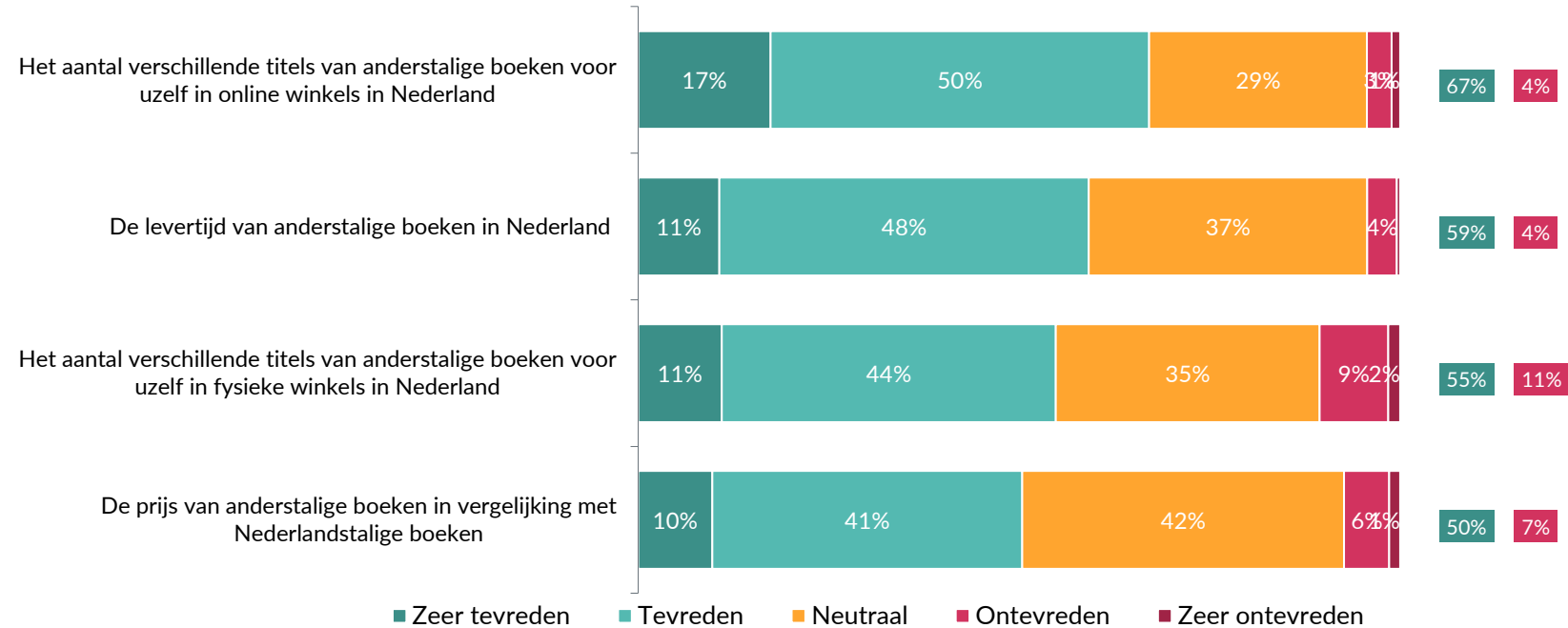
K17a: Hoeveel geeft u naar schatting per jaar gemiddeld uit aan nieuwe anderstalige boeken (kopen van nieuwe papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

↕ Sig. Verschil t.o.v. NL anderstalige lezers
Basis: iedereen die wel eens een anderstalig boek koopt

Anderstalige lezers zijn vaker tevreden over het aanbod in online winkels dan over het aanbod in fysieke winkels.

Tevredenheid boekenaanbod - voor zichzelf

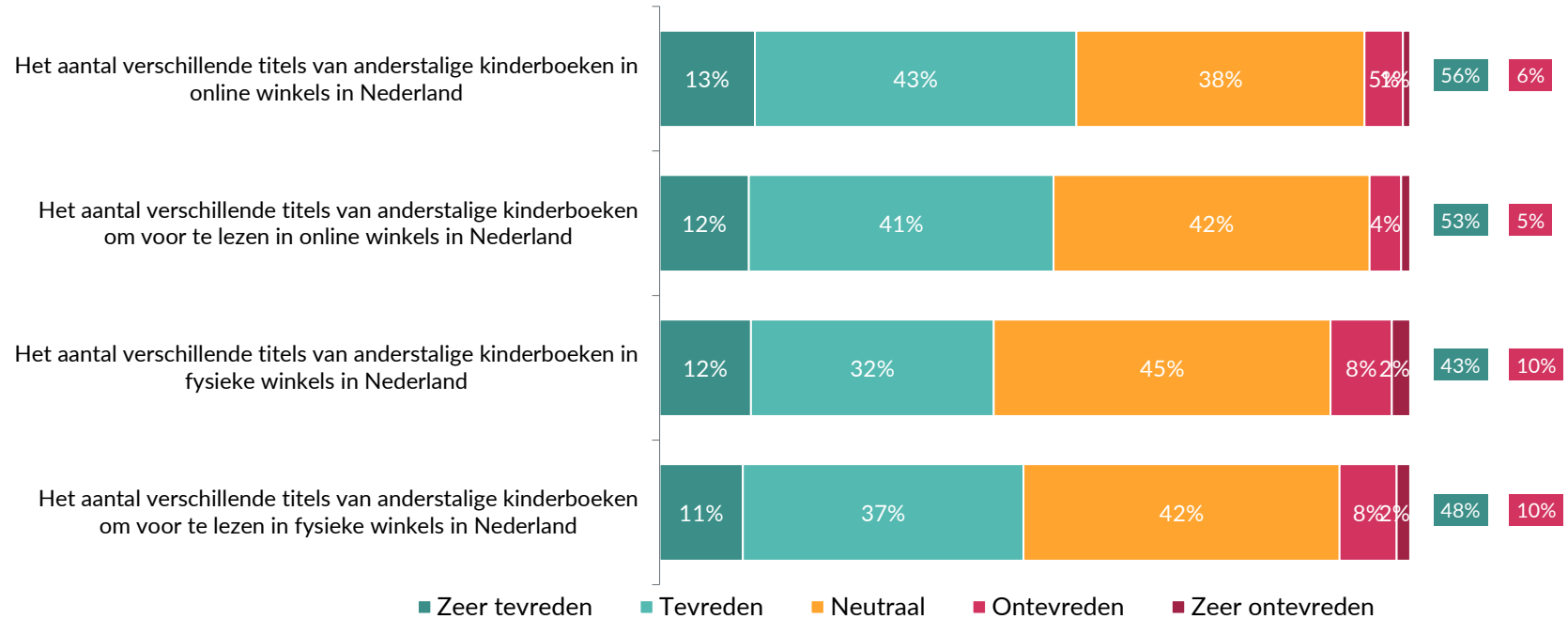

■ (Ze)er tevreden
■ (Ze)er ontevreden

Anderstalige lezers zijn meer tevreden over het aanbod aan anderstalige kinderboeken online, dan in de fysieke winkels.

Tevredenheid boekenaanbod – voor kinderen

■ (Zeervred) %
 ■ (Zeervred) %

Bijlagen

Onderzoeksverantwoording

Methode

Online (CAWI)

Invulduur van de vragenlijst: circa 15 minuten

Onderwerpen vragenlijst: leesgedrag, voorlezen, leengedrag, koopgedrag en meertaligheid.

Veldwerk

Woensdag 20 april - Vrijdag 29 april 2022

Netto steekproef: n = 1.425

- ✓ NL anderstalige lezers (n=1.425)
- ✓ Friezen (n=201)
- ✓ Biculturele anderstalige lezers (n=169)
- ✓ Jongeren < 25 jaar (n=210)

Steekproef

GfK Online Panel

Lezers van 14 jaar en ouder van niet-Nederlandse boeken

De steekproef is door middel van weging op randtotalen representatief gemaakt op geslacht, leeftijd, opleiding, Fries/niet-Fries en Bicultureel/niet-bicultureel.

NL
representatief

NL representatief is de verhouding zoals die in de gehele populatie in Nederland (14 jaar en ouder) wordt gevonden.

- GfK heeft kwaliteit hoog in het vaandel. GfK werkt volgens vaste procedures en leidt medewerkers op om op juiste wijze onze producten diensten te leveren. Op die manier garanderen we de beste kwaliteit.
- GfK hanteert een kwaliteitssysteem dat voldoet aan de eisen van
  - ISO 9001:2015 (de standaard voor een kwaliteitsmanagementsysteem)
  - ISO 20252:2012 (de standaard voor het uitvoeren van marktonderzoeksprojecten en kwaliteitsbewaking in het algemeen binnen marktonderzoekbureaus) en
  - ISO 26362:2009 (de standaard voor het opzetten en exploiteren van acces-panels).
- Internationaal is GfK lid van de [ICC / ESOMAR](#) (The World Association of Research Professionals), dit is de overkoepelende organisatie van marktonderzoekbureaus.
- Op lokaal niveau is GfK lid van de [MOA](#), Center for Information Based Decision Making & Marketing Research. Dit is een vereniging van bedrijven en instellingen die zich bezighouden met Market Research, Digital Analytics, Marketing Intelligence en Beleidsonderzoek.
- GfK volgt de [gedragscode voor onderzoek en statistiek](#), handelt strikt volgens de [Wet Bescherming Persoonsgegevens](#) (wpb) en is ingeschreven bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Met plezier voor u gemaakt!